

Lífsverk lífeyrissjóður

Ársreikningur 2024

Lífsverk lífeyrissjóður
Laugavegi 182
105 Reykjavík

Kt. 430269-4299

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra	3	Efnahagsreikningur deilda	15
Áritun óháðs endurskoðanda	6	Sjóðstreymisyfirlit deilda	16
Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris	11	Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	17
Efnahagsreikningur	12	Skýringar	18
Sjóðstreymisyfirlit	13	<i>Viðauki:</i>	
Yfirlit um breytingar á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris	14	Stjórnarháttayfirlýsing	38
		Ófjárhagslegar upplýsingar	41

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

Um sjóðinn

Lífsverk lífeyrissjóður er opinn lífeyrissjóður háskólamenntaðra sem starfrækir samtryggingardeild og þrjár ávöxtunarleiðir í séreignardeild og tilgreindri séreignardeild. Allir sem hafa lokið grunnnámi úr háskóla eða eru í háskólanámi geta sótt um aðild að sjóðnum. Af skylduframlagi í lífeyrissjóðinn fara 10% af launum til samtryggingardeildar en það sem umfram er til séreignardeilda nema sérstaklega sé óskað eftir að stærri hluti eða allt skylduframlagið skuli fara í samtryggingardeildina. Í árslok 2024 nam hrein eign sjóðsins til greiðslu lífeyris 190,1 milljörðum króna og hafði sjóðurinn þá vaxið um 13,3% á árinu.

Afkoma

Nafn- og raunávöxtun var jákvæð í samtryggingardeild og séreignarleiðum sjóðsins á árinu. Í samtryggingardeild var ávöxtun umfram viðmið tryggingafræðilegrar athugunar og batnar tryggingafræðileg staða milli ára. Á fyrri hluta ársins var lækkun á innlendum hlutabréfamarkaði auk þess sem há verðbólga dró niður raunávöxtun tímabilsins. Horfur innanlands fóru batnandi er leið á árið en allt árið var hins vegar mikil hækkun á erlendum hlutabréfamörkuðum sem hafði góð áhrif á niðurstöðu ársins. Nafnávöxtun samtryggingardeildar Lífsverks var 9,9% og hrein raunávöxtun 4,9%. Síðastliðin fimm ár er hrein raunávöxtun samtryggingardeildar 2,9% og 3,9% síðastliðin tíu ár. Hrein eign samtryggingardeildar til greiðslu lífeyris í árslok nam 150.256 m.kr. og hækkaði um 12,1% á milli ára.

Nafnávöxtun Lífsverks 1 var 12,2% og hrein raunávöxtun 7,0%. Hrein eign í árslok var 6.818 m.kr. og jókst um 25,6% á milli ára. Nafnávöxtun Lífsverks 2 var 10,3% og hrein raunávöxtun 5,3%. Hrein eign í árslok nam 31.923 m.kr. og hækkaði um 17,0% á milli ára. Nafnávöxtun Lífsverks 3 var 8,1% og hrein raunávöxtun 3,2%. Hrein eign í árslok var 1.121 m.kr. og hafði hækkað um 18,0% frá árslokum 2023.

Erlend hlutabréf var sá eignaflokkur sem gaf bestu ávöxtun á árinu eins og undangengið ár en innlend skráð hlutabréf tóku einnig vel við sér á seinni hluta ársins. Bandaríska hlutabréfavísitalan S&P500 hækkaði um 23,2% mælt í Bandaríkjadal. Heimsvísitala hlutabréfa (MSCI World) hækkaði einnig verulega, eða um 18,7% og hlutabréfavísitala Evrópu, (MSCI Europe) hækkaði um 5,8%. Á innlendum markaði hækkaði heildarvísitala Nasdaq Iceland (OMXIGI) um 14,7%. Innlendar skuldabréfavísitölur hækkuðu um 7,3% - 9,8% á árinu en heimsvísitala skuldabréfa (Global Agg) lækkaði aftur á móti um 1,7%. Vísitala neysluverðs til verðtryggingar hækkaði um 4,8% á árinu. Gengisvísitala krónunnar lækkaði um 3,8% á árinu, krónan styrktist um 4,4% gagnvart Evru en lækkaði um 1,5% gagnvart Bandaríkjadal.

Iðgjöld og lífeyrir

Samanlögð iðgjöld ársins 2024 námu 9.010 m.kr. og námu samanlagðar lífeyrisgreiðslur 3.547 m.kr. Hlutfall lífeyris af samanlögðum iðgjöldum var 39,4%.

Iðgjöld í samtryggingardeild voru 5.662 m.kr. og hækkuðu um 7,8% frá fyrra ári. Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga var 3.526 og jókst um 2,8% frá fyrra ári. Meðalfjöldi lífeyrisþega var 842 og jókst um 12,9% frá fyrra ári. Lífeyrisgreiðslur voru 2.885 m.kr. og hækkuðu um 23,8% frá fyrra ári. Lífeyrir sem hlutfall af iðgjöldum var 50,9% samanborið við 44,4% í lok fyrra árs. Lífeyrisþyrði sjóðsins hefur aukist jafnt og þétt undanfarin ár en þrátt fyrir það er hlutfall lífeyris af iðgjöldum lágt.

Iðgjöld í séreignardeild námu 3.348 m.kr. Er það hækkan um 7,7% frá fyrra ári. Meðalfjöldi virkra sjóðfélaga var 3.798 og jókst um 2,5% frá fyrra ári. Fjöldi lífeyrisþega var 255 og lífeyrisgreiðslur voru 662 m.kr. eða sem nemur 19,8% af iðgjöldum.

Tryggingafræðileg staða

Úttekt á tryggingafræðilegri stöðu í lok árs 2024 er byggð á sömu forsendum um dánar- og lífslíkur og undanfarin ár en nýr örorkugrunnur miðað við reynslu 2018 – 2023 er lagður til grundvallar og nýjar forsendur um giftingarlíkur og fjölda barna. Heildarstaða sjóðsins batnar milli ára, er neikvæð um 2,7% en var neikvæð um 4,0% í lok fyrra árs. Staða áfallinna skuldbindinga er neikvæð um 5,0% samanborið við 6,9% neikvæða stöðu í lok fyrra árs en staða framtíðarskuldbindinga er jákvæð um 2,4% samanborið við 2,2% í lok fyrra árs. Heildarstaða er innan marka laga sem kveða á um að ef munur milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er meiri en 10% eða hefur haldist meiri en 5% samfellt í fimm ár beri að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum til að auka eða skerða réttindi sjóðfélaga. Staða framtíðarskuldbindinga er innan marka samkvæmt ákvæðum samþykktar sjóðsins, sem kveður á um að þau skuli ekki vera meira en 3% eða minna en -1% en að öðrum kosti þurfi að breyta réttindatöflum til að endurspeglar sanngjarna réttindaávinnslu.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra, framhald.:

Rekstur

Í lok árs 2024 störfuðu tólf starfsmenn hjá sjóðnum og að meðaltali voru 10,9 stöðugildi á árinu samanborið við 10 stöðugildi á árinu 2023. Fjölgun starfsmanna skýrist af því að á miðju ári tók sjóðurinn yfir rekstur séreignarleidda sem áður hafði verið útvistað. Þessi breyting þýðir einnig tilfærslu milli fjárfestingargjalda vegna útvistunar og skrifstofu- og stjórnunarkostnaðar. Heildarfjárhæð launa og launatengdra gjalda á árinu hækkar um 9,5% í 283,4 m.kr. en var 258,8 m.kr. árið 2023. Laun framkvæmdastjóra, forstöðumanns eignastýringar, stjórnarmanna og endurskoðunarnefndar voru 80,4 m.kr. samanborið við 73,8 m.kr. árið 2023. Þóknun til endurskoðenda og tryggingastærðfræðings nam 13,3 m.kr. samanborið við 15,0 m.kr. á fyrra ári. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður hækkar um 8,0% milli ára en hann var 438,0 m.kr. á árinu samanborið við 405,6 m.kr. árið 2023. Í janúar 2024 flutti sjóðurinn í nýtt húsnæði að Laugavegi 182 sem óhjákvæmilega hafði í för með sér hækkun húsnæðiskostnaðar. Nýtt húsnæði hentar starfsemi sjóðsins betur og þar er góð aðstaða til að taka á móti sjóðfélögum.

Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðalstöðu eigna var 0,25% samanborið við 0,28% árið 2023. Tekist hefur að halda kostnaðarhlutfalli í horfinu undanfarin ár þrátt fyrir auknar kröfur sem gerðar eru til starfsemi lífeyrissjóða með tilheyrandi kostnaðaraukningu, en stækkun sjóðsins vegur þar upp á móti.

Sjóðfélagalán

Heildarfjárhæð nýrra sjóðfélagalána á árinu var 7.610 m.kr. og lækkaði um 24,3% frá árinu áður en þá voru heildarlánveitingar 10.052 m.kr. Mikil ásókn hefur verið í lán hjá sjóðnum og nema sjóðfélagalán í lok árs 19,5% af heildareignum samtryggingardeildar samanborið við 19,1% í lok fyrra árs. Í ljósi þess hve sjóðfélagalán vega þungt í eignasafni sjóðsins voru lánareglur þrengdar á árinu þannig að eingöngu er lánað vegna fasteignaviðskipta eða endurfjármögnunar eldri lána hjá sjóðnum. Sem fyrr er fyrstu kaupendum boðin lán með allt að 85% veðhlutfalli. Það er stefna sjóðsins að bjóða áfram hagstæð lánakjör, enda hafa lán til sjóðfélaga löngu sannað ágæti sitt með að vera fjárfestingarkostur með lítil afföll fyrir sjóðinn. Lítið er á þær ráðstafanir nú að þrengja lánareglur sem tímabundnar.

Starfsumhverfi

Fjárfestingarstefna sjóðsins fyrir árið 2025 var mótuð í nóvember 2024 og tekur mið af væntingum um þróun markaða en áhersla verður sem fyrr á traustar fjárfestingar og áhættudreifingu. Í samtryggingardeild eru helstu breytingar þær að hlutfall hlutabréfa er aukið um 2% á kostnað skuldabréfa en á sama tíma er dregið úr vægi innlendra hlutabréfa en hlutfall erlendra hlutabréfa aukið. Stefnt er að því að hlutfall erlendra eigna í heild í árslok 2025 verði 34% og langtíamarkmið er að auka hlutfall erlendra eigna enn frekar. Fjárfestingarstefna séreignarleiddanna tekur töluverðum breytingum milli ára. Sérstök áhersla er lögð á aukningu erlendra hlutabréfa og er hlutfall þeirra aukið um 5% í eignasafni Lífsverks 1 og Lífsverks 2. Í Lífsverk 3 er stefnt að því að erlendar eignir vegi 2% af safninu, allt innan skuldabréfa.

Vonir eru bundnar við að vaxtalækkunarferli sem nú er hafið verði farsælt fyrir efnahagsframvindu innanlands og viðhorf gagnvart innlendum hlutabréfamarkaði. Verðbólga í flestum löndum hefur lækkað en óvissa í efnahagsmálum er þó enn mikil, m.a. vegna viðvarandi spennu á sviði alþjóðaviðskipta og áframhaldandi ófriðar í Evrópu. Það er mikilvægt fyrir langtímafjárfesti eins og lífeyrissjóð að viðhalda fjárfestingum sínum og fjárfestingarstefnu á slíkum tímum. Í skýringu 31 er gerð grein fyrir helstu áhættuþáttum sjóðsins og áhættustýringu.

Stjórnarhættir

Lífsverk lífeyrissjóður starfar á grundvelli laga um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og samþykktar sjóðsins. Sjóðurinn leggur áherslu á góða stjórnarhætti og hefur til hliðsjónar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Stefna sjóðsins um ábyrgar fjárfestingar var uppfærð á árinu. Hlutverk sjóðsins er að veita viðtöku iðgjaldi sjóðfélaga og ávaxta það ásamt því að greiða sjóðfélögum elli- og örorkulífeyri og við andlát þeirra maka- og barnalífeyri. Lífeyrissjóðurinn veitir samþætt lífeyrisréttindi á grundvelli iðgjalds sem skiptist milli samtryggingardeildar, séreignardeildar og tilgreindrar séreignardeildar sjóðsins. Til séreignardeildar greiðast ennfremur viðbótariðgjöld skv. ákvörðun sjóðfélaga.

Stjórnarháttayfirlýsing fyrir árið 2024 er birt í heild í viðauka með ársreikningi.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Lífsverk lífeyrissjóður telst til eininga tengdum almannahagsmunum samkvæmt lögum um ársreikninga nr. 3/2006. Þar kemur fram að með skýrslu stjórnar skuli fylgja yfirlit um ófjárhagslegar upplýsingar og er það birt í viðauka með ársreikningi.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra, framhald.:

Stjórn Lífsverks lífeyrissjóðs og framkvæmdastjóri staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2024 með undirritun sinni.

Reykjavík, 19. mars 2025

Stjórn Lífsverks lífeyrissjóðs

Agnar Kofoed-Hansen
Varaformaður

Eva Hlín Dereksdóttir
Stjórnarformaður

Agni Ásgeirsson
Stjórnarmaður

Georg Lúdvíksson
Stjórnarmaður

Jón L. Árnason
Framkvæmdastjóri

Margrét Arnardóttir
Stjórnarmaður

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífsverks lífeyrissjóðs

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífsverks lífeyrissjóðs fyrir árið 2024, að undanskilinni skýrslu og yfirlýsingu stjórnar og framkvæmdastjóra.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2024, efnahag hans 31. desember 2024, breytingu á handbæru fé á árinu 2024 og tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2024, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álit okkar er í samræmi við skýrslu okkar til stjórnar og endurskoðunarnefndar.

Ársreikningurinn innifelur

- Skýrslu og yfirlýsingu stjórnar og framkvæmdastjóra.
- Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris fyrir árið 2024.
- Efnahagsreikning 31. desember 2024.
- Sjóðstreymisyfirlit árið 2024.
- Deildarskipt yfirlit samtryggingardeildar og séreignardeilda, sem innifela yfirlit um breytingu á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris fyrir árið 2024, efnahagsreikning deilda 31. desember 2024 og sjóðstreymi deilda árið 2024.
- Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar 31. desember 2024.
- Skýringar, sem innifela mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra er undanskilin endurskoðun, sbr. kafla um aðrar upplýsingar.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda.

Óhæði

Við erum óháð lífeyrissjóðnum samkvæmt ákvæðum laga um endurskoðendur og endurskoðun og siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi lífeyrissjóðsins. Við uppfylfum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Samkvæmt okkar bestu vissu, lýsum við yfir að önnur þjónusta sem við höfum veitt sjóðnum er í samræmi við ákvæði íslenskra laga og reglna og að við höfum ekki veitt þjónustu sem óheimilt er að veita samkvæmt ákvæðum 5.1. gr. Evrópureglugerðar nr. 537/2014.

Gerð er grein fyrir annarri þjónustu sem við höfum veitt sjóðnum, á tímabilinu 1. janúar 2024 til 31. desember 2024, í skýringu 21.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins árið 2024. Sem hluti af endurskoðun okkar á ársreikningnum voru þessi lykilatriði skoðuð sérstaklega. Við látum ekki í ljós sérstakt álit varðandi þessi lykilatriði, einungis er látið í ljós álit á ársreikningnum í heild.

Áritun óháðs endurskoðanda, framhald.:

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Mat óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum

Bókfært verð eignarhluta í félögum og sjóðum nam kr. 97,0 milljörðum eða 51% af heildareignum þann 31. desember 2024 (2023: kr. 85,0 milljörðum) af því eru kr. 26,5 milljarðar óskráð (2023: kr. 25,8 milljarðar). Vísað er til skýringar nr. 10 um grundvöll reikningsskila og skýringar nr. 22 fyrir eignarhluti í félögum og sjóðum. Þessar eignir eru flokkaðar í gangvirðisþrepi 2 og 3 í skýringu nr. 25 í ársreikningi.

Verðmæti þessara fjárfestinga er háð mati, þeim forsendum sem eru notaðar og vali á útreikningsaðferð eða líkani og getur haft veruleg áhrif á niðurstöðu matsins.

Vegna þess hve matskenndur liðurinn er og vegna stærðar í efnahagsreikningi sjóðsins, teljum við mat á óskráðum fjárfestingum vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Mat skuldabréfa færð á gangvirði

Bókfært verð skuldabréfa nam kr. 86,5 milljörðum eða 45% af heildareignum þann 31. desember 2024 (2023: 79,2 milljörðum) af því eru kr. 30,3 milljarðar skuldabréf færð á gangvirði (2023: kr. 26,9 milljarðar). Vísað er til skýringar nr. 10 um grundvöll reikningsskila og skýringar nr. 23 fyrir skuldabréf.

Viðskipti á markaði með skuldabréf sem færð eru á gangvirði eru oft stopul. Mat skuldabréfa með stopul viðskipti er háð mati og þeim forsendum sem eru notaðar sem getur haft áhrif á niðurstöðu matsins.

Vegna þess hver matskenndur liðurinn er og vegna stærðar í efnahagsreikningi sjóðsins, teljum við mat á skuldabréfum færð á gangvirði vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Endurskoðunaraðgerðir

Endurskoðun á mati óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- Fjárfestingarferilinn var yfirfarinn. Við yfirfórum aðferðafræði og forsendur við mat.

- Gögn sem útreikningar og forsendur mismunandi verðmatsaðferða voru byggð á voru yfirfarin og metin.

- Framkvæmdir voru sjálfstæðir útreikningar af verðmatssérfræðingi PwC á verðmæti úrtaks óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum.

- Í þeim tilvikum þar sem verðmat byggðist á nýlegum viðskiptum voru þau viðskipti sannreynd.

- Flokkun óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum í stigkerfi gangvirðis var yfirfarin.

Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar.

Endurskoðunaraðgerðir

Endurskoðun á mati skuldabréfa færð á gangvirði fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- Fjárfestingarferilinn var yfirfarinn. Við yfirfórum aðferðafræði og forsendur við mat.

- Gögn sem útreikningar og forsendur mismunandi verðmatsaðferða voru byggð á voru yfirfarin og metin.

- Framkvæmdir voru sjálfstæðir útreikningar af verðmatssérfræðingi PwC á verðmæti úrtaks skuldabréfa færð á gangvirði.

- Flokkun skuldabréfa færð á gangvirði í stigkerfi gangvirðis var yfirfarin.

Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar.

Áritun óháðs endurskoðanda, framhald.:

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða í árslok er neikvæð um 2,7% (2023: neikvæð um 4,0%) og eru eignir sjóðsins kr. 6.356 milljónum lægri en heildarskuldbinding í árslok 2024 (2023: kr. lægri um 8.620 milljónir).

Tryggingafræðileg staða segir til um getu sjóðsins til að standa við lífeyrisskuldbindingar sínar. Útreikningurinn er framkvæmdur af óháðum tryggingastærðfræðingi og byggir að stórum hluta á matskenndum forsendum.

Um verulegan matskenndan lið er að ræða og teljum við tryggingafræðilega stöðu vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Endurskoðunaraðgerðir

Endurskoðun á tryggingafræðilegri stöðu fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- Við lögðum mat á óhæði og hæfi tryggingastærðfræðings.

- Ferli við útreikninga var yfirfarið.

- Lagt var mat á aðferðafræðina og þær forsendur sem liggja til grundvallar á útreikningi á tryggingafræðilegri stöðu og hvort aðferðin breyttist milli ára. Forsendur útreiknings voru raktar til frumgagna úr kerfum lífeyrissjóðsins.

- Framkvæmdar voru greiningaraðgerðir á þróun lífeyrisskuldbindingar, forsendum og niðurstöðum.

Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar ásamt yfirliti um tryggingafræðilega stöðu.

Aðrar upplýsingar, þ.m.t. skýrsla stjórnar

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru skýrsla og yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra, stjórnarháttayfirlýsing og ófjárhagslegar upplýsingar, sem lágu fyrir við áritun okkar.

Aðrar upplýsingar eru jafnframt ársskýrsla lífeyrissjóðsins. Ársskýrsla liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við búumst við að fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga, þ.m.t. skýrslu og yfirlýsingu stjórnar og framkvæmdastjóra og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi lífeyrissjóðsins ber okkur að yfirfara aðrar upplýsingar, sem tilgreindar eru hér að ofan, þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða skilning sem við höfum aflað við endurskoðunina eða ef svo virðist að verulegar rangfærslur séu í þeim. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Við höfum ekki greint atriði sem ber að greina sérstaklega frá.

Hvað varðar skýrslu og yfirlýsingu stjórnar og framkvæmdastjóra höfum við, í samræmi við ákvæði 104. gr. laga um ársreikninga nr. 3/2006, yfirfarið að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum lífeyrissjóðsins að meta hæfi hans til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning lífeyrissjóðsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa lífeyrissjóðinn upp eða hætta rekstri hans, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi lífeyrissjóðsins. Stjórnendum lífeyrissjóðsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi þess til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Áritun óháðs endurskoðanda, framhald.:

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits lífeyrissjóðsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi lífeyrissjóðsins eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi hans. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að lífeyrissjóðurinn verði ekki lengur rekstrarhæfur.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Við höfum lagt mat á hvaða atriði, af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, höfðu mesta þýðingu á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum lykilatriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé opinberlega um tiltekin atriði eða í algjörum undantekningartilfellum þegar mat okkar er að neikvæðar afleiðingar af birtingu slíkra upplýsinga vegi þyngra en ávinningur almennings af birtingu upplýsinganna.

Áritun óháðs endurskoðanda, framhald.:

Önnur atriði samkvæmt ákvæðum laga og reglna

Kosning endurskoðanda

Við vorum kosin endurskoðendur á aðalfundi sjóðsins þann 19. maí 2020. Við höfum verið endurskoðendur sjóðsins samfellt í fimm ár.

Reykjavík, 19. mars 2025

PricewaterhouseCoopers ehf.

Kristinn Kristinsson

löggiltur endurskoðandi

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris fyrir árið 2024

	Skýr	2024	2023
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		2.818.243	2.601.467
Iðgjöld launagreiðenda		6.640.261	6.114.575
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(467.588)	(374.568)
		8.990.916	8.341.474
Sérstök aukaframlög	12	18.711	18.606
		9.009.627	8.360.080
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	13	3.492.772	2.874.264
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		53.500	49.985
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	14	590	490
		3.546.862	2.924.739
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	15	10.430.921	4.673.910
Hreinar tekjur af skuldabréfum	16	6.888.959	6.580.540
Hreinar tekjur af afleiðusamningum		0	(3.006)
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		0	423
Vaxtatekjur af handbæru fé	17	163.901	82.875
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		8.200	8.150
Fjárfestingargjöld	18	(156.295)	(127.267)
		17.335.686	11.215.625
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	19	438.008	405.552
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		22.360.443	16.245.414
Hrein eign frá fyrra ári		167.758.175	151.512.761
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		190.118.618	167.758.175

Efnahagsreikningur 31. desember 2024

	Skýr.	2024	2023
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	22	97.018.977	85.009.593
Skuldabréf	23	86.494.797	79.177.963
Bundnar bankainnstæður		0	4.913
		<u>183.513.774</u>	<u>164.192.469</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur		1.004.513	868.895
Aðrar kröfur	26	<u>2.608.216</u>	<u>110.159</u>
		<u>3.612.729</u>	<u>979.054</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	27	<u>18.220</u>	<u>12.525</u>
Handbært fé		<u>3.009.002</u>	<u>2.599.415</u>
Eignir samtals		<u>190.153.725</u>	<u>167.783.463</u>
Skuldir			
Aðrar skuldir	28	<u>(35.107)</u>	<u>(25.288)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>190.118.618</u>	<u>167.758.175</u>
Skipting á hreinni eign til greiðslu lífeyris			
Hrein eign samtryggingardeildar		150.256.327	134.097.058
Hrein eign séreignardeildar		<u>39.862.291</u>	<u>33.661.117</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris samtals		<u>190.118.618</u>	<u>167.758.175</u>
Skuldbindingar utan efnahags	29		

Sjóðstreymisyfirlit árið 2024

	Skýr.	2024	2023
Inngreiðslur			
Löggjöld		8.893.405	8.270.662
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		191.657	165.646
Aðrar inngreiðslur		10.405	39.613
		<u>9.095.467</u>	<u>8.475.921</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir		3.544.137	2.925.724
Rekstrarkostnaður án afskrifta		433.505	400.760
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		11.567	5.506
Aðrar útgreiðslur		22.756	40.001
		<u>4.011.965</u>	<u>3.371.991</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		5.083.502	5.103.930
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		1.201.479	933.868
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(14.165.353)		(13.591.626)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	8.735.558		9.881.002
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	13.224.606		12.361.633
Keypt skuldabréf	(14.949.879)		(22.599.296)
Seld skuldabréf	1.294.317		7.147.315
Ný bundin innlán	0		(392)
Endurgreidd bundin innlán	4.913		0
	<u>(4.654.359)</u>		<u>(5.867.496)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		429.143	(763.566)
Gengismunur af handbæru fé		(19.556)	(93.045)
Handbært fé í upphafi árs		<u>2.599.415</u>	<u>3.456.026</u>
Handbært fé í lok árs		<u>3.009.002</u>	<u>2.599.415</u>

Yfirlit um breytingar á hreinni eign deilda til greiðslu lífeyris fyrir árið 2024

	Samtryggingardeild		Lífsværk 1		Lífsværk 2		Lífsværk 3		Samtals	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Iðgjöld										
Iðgjöld sjóðfélaga	2.197.765	2.040.824	208.973	186.765	366.647	331.681	44.858	42.197	2.818.243	2.601.467
Iðgjöld launagreiðenda	3.576.656	3.265.682	685.811	603.431	2.276.587	2.154.883	101.207	90.579	6.640.261	6.114.575
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(131.424)	(72.610)	(86.549)	(128.155)	(220.003)	(188.398)	(29.612)	14.595	(467.588)	(374.568)
	5.642.997	5.233.896	808.235	662.041	2.423.231	2.298.166	116.453	147.371	8.990.916	8.341.474
Sérstök aukaframlög	18.711	18.606	0	0	0	0	0	0	18.711	18.606
	5.661.708	5.252.502	808.235	662.041	2.423.231	2.298.166	116.453	147.371	9.009.627	8.360.080
Lífeyrir										
Heildarfjárhæð lífeyris	2.830.459	2.280.409	74.593	161.829	565.996	384.398	21.724	47.628	3.492.772	2.874.264
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	53.500	49.985	0	0	0	0	0	0	53.500	49.985
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	590	490	0	0	0	0	0	0	590	490
	2.884.549	2.330.884	74.593	161.829	565.996	384.398	21.724	47.628	3.546.862	2.924.739
Hreinar fjárfestingartekjur										
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	8.296.241	3.785.442	504.254	180.747	1.612.779	694.793	17.647	12.928	10.430.921	4.673.910
Hreinar tekjur af skuldabréfum	5.419.020	5.601.782	162.803	113.236	1.248.609	831.807	58.527	33.715	6.888.959	6.580.540
Hreinar tekjur af afleiðusamningum	0	(2.543)	0	(59)	0	(404)	0	0	0	(3.006)
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum	0	0	0	0	0	423	0	0	0	423
Vaxtatekjur af handbæru fé	132.469	62.663	8.902	3.249	19.901	14.655	2.629	2.308	163.901	82.875
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	5.150	4.798	572	977	2.419	2.281	59	94	8.200	8.150
Fjárfestingargjöld	(119.237)	(78.784)	(6.072)	(7.925)	(30.105)	(39.305)	(881)	(1.253)	(156.295)	(127.267)
	13.733.643	9.373.358	670.459	290.225	2.853.603	1.504.250	77.981	47.792	17.335.686	11.215.625
Rekstrarkostnaður										
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	351.533	353.758	14.422	8.317	70.158	42.469	1.895	1.008	438.008	405.552
Breyting á hreinni eign til gr. lífeyris										
Hrein eign frá fyrra ári	16.159.269	11.941.218	1.389.679	782.120	4.640.680	3.375.549	170.815	146.527	22.360.443	16.245.414
Hrein eign frá fyrra ári	134.097.058	122.155.840	5.427.913	4.645.793	27.282.552	23.907.003	950.652	804.125	167.758.175	151.512.761
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	150.256.327	134.097.058	6.817.592	5.427.913	31.923.232	27.282.552	1.121.467	950.652	190.118.618	167.758.175

Efnahagsreikningur deilda 31. desember 2024

	Samtryggingardeild		Lífsværk 1		Lífsværk 2		Lífsværk 3		Samtals	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Fjárfestingar										
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	77.474.205	68.655.426	4.171.072	3.548.063	15.059.499	12.582.229	314.201	223.875	97.018.977	85.009.593
Skuldabréf	68.025.180	62.673.798	2.199.615	1.673.085	15.509.089	14.144.428	760.913	686.652	86.494.797	79.177.963
Bundnar bankainnstæður	0	0	0	0	0	4.913	0	0	0	4.913
	<u>145.499.385</u>	<u>131.329.224</u>	<u>6.370.687</u>	<u>5.221.148</u>	<u>30.568.588</u>	<u>26.731.570</u>	<u>1.075.114</u>	<u>910.527</u>	<u>183.513.774</u>	<u>164.192.469</u>
Kröfur										
Kröfur á launagreiðendur	609.943	527.975	101.010	79.388	278.340	249.369	15.220	12.163	1.004.513	868.895
Aðrar kröfur	1.535.051	110.159	271.837	0	801.328	0	0	0	2.608.216	110.159
	<u>2.144.994</u>	<u>638.134</u>	<u>372.847</u>	<u>79.388</u>	<u>1.079.668</u>	<u>249.369</u>	<u>15.220</u>	<u>12.163</u>	<u>3.612.729</u>	<u>979.054</u>
Ýmsar eignir										
Varanlegir rekstrarfjármunir	18.220	12.525	0	0	0	0	0	0	18.220	12.525
Handbært fé	2.800.693	2.307.786	28.870	84.407	155.800	190.624	23.639	16.598	3.009.002	2.599.415
Eignir samtals	<u>150.463.292</u>	<u>134.287.669</u>	<u>6.772.404</u>	<u>5.384.943</u>	<u>31.804.056</u>	<u>27.171.563</u>	<u>1.113.973</u>	<u>939.288</u>	<u>190.153.725</u>	<u>167.783.463</u>
Skuldir										
Aðrar skuldir	(35.107)	(25.288)	0	0	0	0	0	0	(35.107)	(25.288)
Skuldir milli deilda	(171.858)	(165.323)	45.188	42.970	119.176	110.989	7.494	11.364	0	0
	<u>(206.965)</u>	<u>(190.611)</u>	<u>45.188</u>	<u>42.970</u>	<u>119.176</u>	<u>110.989</u>	<u>7.494</u>	<u>11.364</u>	<u>(35.107)</u>	<u>(25.288)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>150.256.327</u>	<u>134.097.058</u>	<u>6.817.592</u>	<u>5.427.913</u>	<u>31.923.232</u>	<u>27.282.552</u>	<u>1.121.467</u>	<u>950.652</u>	<u>190.118.618</u>	<u>167.758.175</u>

Sjóðstreymisýfirlit deilda árið 2024

	Samtryggingardeild		Lífsværk 1		Lífsværk 2		Lífsværk 3		Samtals	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Inngreiðslur										
Löggjöld	5.599.136	5.190.824	786.613	654.442	2.394.260	2.279.292	113.396	146.104	8.893.405	8.270.662
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	159.524	142.082	8.985	4.226	20.460	16.936	2.688	2.402	191.657	165.646
Aðrar inngreiðslur	6.535	39.613	0	0	0	0	3.870	0	10.405	39.613
	<u>5.765.195</u>	<u>5.372.519</u>	<u>795.598</u>	<u>658.668</u>	<u>2.414.720</u>	<u>2.296.228</u>	<u>119.954</u>	<u>148.506</u>	<u>9.095.467</u>	<u>8.475.921</u>
Útgreiðslur										
Lífeyrir	2.881.824	2.331.869	74.593	161.829	565.996	384.398	21.724	47.628	3.544.137	2.925.724
Rekstrarkostnaður án afskrifta	347.030	348.966	14.422	8.317	70.158	42.469	1.895	1.008	433.505	400.760
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	11.567	5.506	0	0	0	0	0	0	11.567	5.506
Aðrar útgreiðslur	12.351	388	2.218	15.982	8.187	17.811	0	5.820	22.756	40.001
	<u>3.252.772</u>	<u>2.686.729</u>	<u>91.233</u>	<u>186.128</u>	<u>644.341</u>	<u>444.678</u>	<u>23.619</u>	<u>54.456</u>	<u>4.011.965</u>	<u>3.371.991</u>
Ráðstöfunarfé til fjárfestinga	2.512.423	2.685.790	704.365	472.540	1.770.379	1.851.550	96.335	94.050	5.083.502	5.103.930
Fjárfestingarhreyfingar										
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í sjóðum og félögum	1.081.265	864.560	29.689	19.184	91.407	51.775	(882)	(1.651)	1.201.479	933.868
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum .	(10.680.815)	(8.933.455)	(703.331)	(1.092.530)	(2.708.207)	(3.502.732)	(73.000)	(62.909)	(14.165.353)	(13.591.626)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum ...	7.533.086	9.048.386	278.049	204.739	924.423	578.952	0	48.925	8.735.558	9.881.002
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabr.	10.582.550	10.442.125	308.994	138.765	2.285.085	1.737.179	47.977	43.564	13.224.606	12.361.633
Keypt skuldabréf	(11.013.697)	(16.423.418)	(793.454)	(760.201)	(3.079.339)	(4.919.998)	(63.389)	(495.679)	(14.949.879)	(22.599.296)
Seld skuldabréf	500.000	1.821.174	119.662	911.724	674.655	4.058.811	0	355.606	1.294.317	7.147.315
Ný bundin innlán	0	0	0	0	0	(392)	0	0	0	(392)
Endurgreidd bundin innlán	0	0	0	0	4.913	0	0	0	4.913	0
	<u>(1.997.611)</u>	<u>(3.180.628)</u>	<u>(760.391)</u>	<u>(578.319)</u>	<u>(1.807.063)</u>	<u>(1.996.405)</u>	<u>(89.294)</u>	<u>(112.144)</u>	<u>(4.654.359)</u>	<u>(5.867.496)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	514.812	(494.838)	(56.026)	(105.779)	(36.684)	(144.855)	7.041	(18.094)	429.143	(763.566)
Gengismunur af handbæru fé	(21.905)	(74.621)	489	(4.795)	1.860	(13.612)	0	(17)	(19.556)	(93.045)
Handbært fé í upphafi árs	2.307.786	2.877.245	84.407	194.981	190.624	349.091	16.598	34.709	2.599.415	3.456.026
Handbært fé í lok árs	2.800.693	2.307.786	28.870	84.407	155.800	190.624	23.639	16.598	3.009.002	2.599.415

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar

31. desember 2024

Tryggingafræðileg staða í milljónum króna:

Eignir:	Skýr	2024		
		Áfallin staða	Framtíðar-staða	Heildar-staða
	30			
Hrein eign til greiðslu lífeyris		150.256	0	150.256
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		2.468	0	2.468
Núvirði framtíðariðgjalda		0	74.114	74.114
Eignir samtals		152.724	74.114	226.838
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		140.704	62.923	203.627
Örorkulífeyrir		3.456	2.454	5.910
Makalífeyrir		11.968	2.403	14.371
Barnalífeyrir		112	405	517
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		4.589	4.180	8.769
Skuldbindingar samtals		160.829	72.365	233.194
Eignir umfram skuldbindingar		(8.105)	1.749	(6.356)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		(5,0%)	2,4%	(2,7%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(6,9%)	2,2%	(4,0%)

Eignir:		2023		
		Áfallin staða	Framtíðar-staða	Heildar-staða
Hrein eign til greiðslu lífeyris		134.097	0	134.097
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		1.885	0	1.885
Núvirði framtíðariðgjalda		0	69.097	69.097
Eignir samtals		135.982	69.097	205.079
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		127.311	58.542	185.853
Örorkulífeyrir		3.270	2.412	5.682
Makalífeyrir		11.212	2.256	13.468
Barnalífeyrir		98	513	611
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		4.176	3.909	8.085
Skuldbindingar samtals		146.067	67.632	213.699
Eignir umfram skuldbindingar		(10.085)	1.465	(8.620)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		(6,9%)	2,2%	(4,0%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(6,7%)	(0,2%)	(4,6%)

Skýringar

Reikningsskilaaðferðir

1. Upplýsingar um lífeyrissjóðinn

Lífswerk lífeyrissjóður er með aðsetur að Laugavegi 182, Reykjavík. Sjóðurinn er opinn lífeyrissjóður háskólamenntaðra. Allir sem hafa lokið háskólanámi eða eru í námi við viðurkenndan háskóla geta orðið sjóðfélagar. Öllum er heimilt að greiða til séreignar og tilgreindrar séreignardeildar sjóðsins.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Ársreikningurinn er í íslenskum krónum og fjárhæðir eru sýndar í þúsundum króna, nema annað sé tekið fram.

Sjóðurinn starfar í þremur deildum, samtryggingardeild, séreignardeild og tilgreindri séreignardeild. Á blaðsíðum 14 - 16 er að finna yfirlit um breytingar á hreinni eign, efnahagsreikning og sjóðstreymisyfirlit deilda sjóðsins.

Stjórn og framkvæmdastjóri sjóðsins samþykktu ársreikninginn þann 19. mars 2025.

3. Mat og ákvarðanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

4. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum, sem settar eru fram hér á eftir, hefur verið beitt með samræmdum hætti á þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum.

5. Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við opinbert gengi Seðlabanka Íslands í árslok. Rekstrartekjur og rekstrargjöld í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknuð á gengi viðskiptadags.

6. Iðgjöld

Iðgjöld eru tekjufærð eftir skilagreinum sem hafa borist sjóðnum. Ekki er áætlað fyrir óinnheimtum iðgjöldum í árslok. Mótteknar greiðslur án skilagreina eru færðar sem innheimt iðgjöld. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða er fært á sérstakan lið undir iðgjöldum.

7. Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, þ.e. ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris er kostnaður við örorkumat og endurhæfingu.

Samkvæmt 6. gr. laga nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi endurhæfingarsjóða, skulu lífeyrissjóðir á árinu 2024 greiða gjald sem samsvarar 0,10% af samanlögðum iðgjaldastofni allra sjóðfélaga til VIRK Starfsendurhæfingarsjóðs. Kostnaðurinn er færður undir liðinn Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs.

8. Hreinar fjárfestingartekjur

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum eru færðar allar tekjur af fjárfestingum í hlutabréfum og hluteildarskírteinum að fráregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga, önnur en þau gjöld sem færð eru sérstaklega undir fjárfestingargjöld. Sjá skýringu á þessum fjárfestingargjöldum fyrir neðan og sundurliðun fjárhæðar í skýringu nr. 18.

Undir tekjur af eignarhlutum falla arðstekjur, söluhagnaður og sölutap ásamt breytingum á gangvirði, bæði vegna breytinga á gengi bréfanna og gengi erlendra gjaldmiðla.

Skýringar, framhald:

Hreinar tekjur af skuldabréfum

Hreinar tekjur af skuldabréfum eru tekjur af fjárfestingum í skuldabréfum að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga, önnur en þau gjöld sem færð eru sérstaklega undir fjárfestingargjöld. Sjá skýringu á þessum fjárfestingargjöldum fyrir neðan og sundurliðun fjárhæðar í skýringu nr. 18.

Undir þennan lið eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breyting á gangvirði skuldabréfa og hliðstæðar tekjur og gjöld. Einnig er undir þennan lið færð varúðarniðurfærsla vegna tapshættu sem kann að vera fyrir hendi á uppgjörsdegi.

Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum

Þessi liður samanstendur af vaxtatekjum og gengismun vegna bankainnstæðna sem bundnar eru til lengri tíma en þriggja mánaða.

Vaxtatekjur af handbæru fé

Vaxtatekjur af handbæru fé eru vaxtatekjur og gengismunur af óbundnum innstæðum hjá bönkum og sparisjóðum.

Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum

Undir þennan lið eru færðar vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum að frádregnum vaxtagjöldum.

Fjárfestingargjöld

Undir liðinn fjárfestingargjöld eru færð fjárfestingargjöld og þóknar til fjármálafyrirtækja vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum sjóðsins.

9. Rekstrarkostnaður

Undir rekstrarkostnað fellur allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður vegna rekstrar sjóðsins, svo sem laun og launatengd gjöld, rekstur fasteignar, afskriftir og annar rekstrarkostnaður.

10. Fjárfestingar

Fjárfestingar sjóðsins skiptast í eignarhluta í félögum og sjóðum, skuldabréf og bundnar bankainnstæður.

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini og eru þau metin á gangvirði. Sjá nánar í skýringu nr. 25 þar sem gerð er grein fyrir verðmatsaðferð.

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf og önnur útlán. Skuldabréf eru færð á gangvirði í árslok nema ef um er að ræða skuldabréf sem haldið er til gjalddaga og útlán til sjóðfélaga, en slík skuldabréf eru færð á upphaflegri kaupkröfu í efnahagsreikningi.

Skuldabréf og útlán sjóðsins sem færð eru á upphaflegri kaupkröfu eru yfirfarin reglulega til að meta hvort virði hafi rýrnað. Við matið eru sérstakar áhættur metnar jafnframt því sem reiknuð er almenn niðurfærsla. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim eignum sem kunna að tapast. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðstreymi frá einstökum verðbréfum eða safni verðbréfa áður en lækkunin verður merkjanleg á einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með svipuð áhættueinkenni og hlutlæg merki virðisrýrnunar.

Bundnar bankainnstæður eru innlán í bönkum og sparisjóðum sem bundin eru til lengri tíma en 3 mánaða.

11. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði og eru á bilinu 20-30%.

Skýringar, framhald:

12. Sérstök aukaframlög	2024	2023
Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði	18.711	18.606
13. Greiddur lífeyrir		
Lífeyrisgreiðslur samtryggingardeildar sundurliðast þannig:		
Ellilífeyrir	2.401.173	1.914.808
Örorkulífeyrir	224.590	176.011
Makalífeyrir	181.997	169.382
Barnalífeyrir	22.699	20.208
Samtals	2.830.459	2.280.409
Lífeyrisgreiðslur séreignardeilda sundurliðast þannig:		
Lífeyrisgreiðslur úr Lífsverk 1	74.593	161.829
Lífeyrisgreiðslur úr Lífsverk 2	565.996	384.398
Lífeyrisgreiðslur úr Lífsverk 3	21.724	47.628
Samtals	662.313	593.855
Lífeyrisgreiðslur samtals	3.492.772	2.874.264
14. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		
Kostnaður vegna trúnaðarlækna, vottorða og fl.	590	490
15. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum greinast þannig:		
Breyting á gangvirði hlutabréfa og hlutdeildarskírteina	9.536.200	4.799.518
Áhrif vegna breytinga á gengi gjaldmiðla	(413.266)	(1.148.487)
Arður hlutabréfa	1.307.987	1.022.879
Tekjur af eignarhlutum samtals	10.430.921	4.673.910
Hreinar tekjur 20 stærstu fjárfestinga í félögum og sjóðum:		
AlpInvest Atom Fund	186.018	162.514
Alvotech hf.	(86.158)	(27.804)
Amundi Global Aggr. Bond Fund	118.845	58.735
Arion banki hf.	569.296	238.539
DNB Technology	464.057	451.974
Eik fasteignafélag hf.	396.261	59.954
Festi hf.	452.906	145.397
Hampiðjan hf.	(932.683)	578.669
Heimar hf.	633.937	(157.303)
Íslandsbanki hf.	444.235	(62.393)
Katla Fund - Global Equity	278.032	332.215
Kvika hf.	387.274	(158.436)
Landsbréf - Veltubréf II	160.063	85.026
LGT Sustainable Equity Fund Global	184.810	186.823
New Mountain Partners VI	313.972	104.794
Morgan St. Private Eq. Co-Inv. Fund II	247.985	199.346
State Street World ESG Screened Index Equity I	365.027	264.738
Storebrand Global ESG	324.051	406.334
Threadneedle - Global Focus	342.711	228.605
Vanguard ESG Developed World	529.620	464.555
Hreinar tekjur 20 stærstu fjárfestinga í félögum og sjóðum samtals	5.380.259	3.562.282

Skýringar, framhald:

16. Hreinar tekjur af skuldabréfum greinast þannig:	2024	2023
Skuldabréf haldið til gjalddaga:		
Ríkisskuldabréf og önnur skuldabréf með ríkisábyrgð	823.732	1.024.959
Skuldabréf sveitarfélaga	260.229	372.911
Skuldabréf lánastofnana	80.935	181.489
Skuldabréf fyrirtækja	424.362	550.643
Sjóðfélagalán og veðlán fyrirtækja	2.932.303	2.827.371
Hreinar tekjur af skuldabréfum haldið til gjalddaga samtals	4.521.561	4.957.373
Skuldabréf færð á gangvirði:		
Ríkisskuldabréf og önnur skuldabréf með ríkisábyrgð	537.989	377.334
Skuldabréf sveitarfélaga	396.537	226.676
Skuldabréf lánastofnana	655.687	447.865
Skuldabréf fyrirtækja	761.610	564.629
Veðlán fyrirtækja	15.575	6.663
Hreinar tekjur af skuldabréfum á gangvirði samtals	2.367.398	1.623.167
Hreinar tekjur af skuldabréfum samtals	6.888.959	6.580.540
Þar af áhrif gjaldmiðla á hreinar tekjur af skuldabréfum	9.553	(28.208)
Þar af breyting á niðurfærslu skuldabréfa sem greinist þannig:		
Skuldabréf	(21.288)	87
Lán til sjóðfélaga	1.623	1.458
	(19.665)	1.545
17. Vaxtatekjur af handbæru fé		
Vaxtatekjur af handbæru fé greinast þannig:		
Vaxtatekjur af handbæru fé	183.259	157.496
Gengismunur af handbæru fé	(19.556)	(74.621)
Vaxtatekjur af handbæru fé samtals	163.901	82.875

Skýringar, framhald:

18. Fjárvörslu- og eignastýringarkostnaður:

2024

2023

Fjárfestingargjöld greinast þannig:

Fjárfestingargjöld sjóða	53.334	19.380
Vörslupóknarir	19.574	13.693
Umsýslupóknarir vegna útvistunar eignastýringar	82.492	93.408
Önnur fjárfestingargjöld	895	786
Fjárfestingargjöld samtals	156.295	127.267

Bein fjárfestingargjöld árið

2024

	Samtrygging	Séreign	Samtals
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	53.334	0	53.334
Kaup- og sölupóknarir	4.310	2.435	6.745
Vörslupóknarir	13.709	5.865	19.574
Umsýslupóknarir vegna útvistunar eignastýringar	51.322	31.170	82.492
Önnur fjárfestingargjöld	873	22	895
Fjárfestingargjöld samtals	123.548	39.492	163.040

Áætluð og reiknuð

fjárfestingargjöld árið 2024

	Samtrygging	Séreign	Samtals
Innlendir fjárfestingarsjóðir	8.183	1.300	9.483
Innlendir fagfjárfestarsjóðir	109.946	27.297	137.243
Erlendir verðbréfasjóðir	81.366	64.391	145.757
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	282.119	0	282.119
Önnur fjárfestingargjöld	9.655	0	9.655
Fjárfestingargjöld samtals	491.269	92.988	584.257

Fjárfestingargjöld samtals allar deildir árið 2024	Bein fjárf. gjöld	Áætluð og reiknuð fjárf. gjöld	Fjárf. gjöld samantals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0	9.483	9.483	2.746.360	0,35%
Innlendir fagfjárfestarsjóðir	0	137.243	137.243	8.148.623	1,68%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	145.757	145.757	29.276.353	0,50%
Aðrir erl. sjóðir um sam.fjárf. ..	53.334	282.119	335.453	16.018.199	2,09%
Kaup- og sölupóknarir	6.745	0	6.745		
Vörslupóknarir	19.574	0	19.574		
Umsýslupókn. v. útvistunar	82.492	0	82.492		
Önnur fjárfestingargjöld	895	9.655	10.550		
Fjárfestingargjöld samtals	163.040	584.257	747.297		

Fjárfestingargjöld samtals

allar deildir árið 2023

Innlendir fjárfestingarsjóðir	0	8.212	8.212	1.336.338	0,61%
Innlendir fagfjárfestarsjóðir	0	138.773	138.773	8.354.016	1,66%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	112.207	112.207	23.352.186	0,48%
Aðrir erl. sjóðir um sam.fjárf. ..	19.380	328.196	347.576	14.196.586	2,45%
Kaup- og sölupóknarir	12.852	0	12.852		
Vörslupóknarir	13.693	0	13.693		
Umsýslupókn. v. útvistunar	93.408	0	93.408		
Önnur fjárfestingargjöld	786	9.559	10.345		
Fjárfestingargjöld samtals	140.119	596.947	737.066		

Skýringar, framhald:

19. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:	2024	2023
Laun og launatengd gjöld	283.400	258.806
Rekstur upplýsingakerfa	48.932	46.051
Lögfræðipjónusta	4.957	4.611
Fjármálaeftirlit, Landssamtök lífeyrissjóða og Umboðsmaður skuldara	21.525	18.899
Endurskoðun	9.679	9.923
Rekstur húsnæðis	22.026	10.149
Önnur aðkeypt þjónusta	7.243	4.886
Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna	4.772	5.226
Tryggingastærðfræðingur	3.638	5.089
Ýmis skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	31.836	41.912
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður samtals	438.008	405.552

20. Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun og launatengd gjöld samtals	283.400	258.806
--	---------	---------

Meðalföldi starfsmanna á árinu	10,9	10,0
--------------------------------------	------	------

Laun stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefndar sundurliðast þannig:

Eva Hlín Dereksdóttir, formaður.....	3.816	3.242
Agnar Kofoed-Hansen, varaformaður.....	2.862	2.432
Margrét Arnardóttir, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd.....	2.315	2.164
Georg Lúðvíksson, stjórnarmaður.....	1.908	1.621
Agni Ásgeirsson, stjórnarmaður.....	1.908	1.125
Jóhann Þór Jóhannsson, formaður endurskoðunarnefndar.....	815	468
Thomas Möller, endurskoðunarnefnd.....	597	468
Varamenn og fyrrum stjórnar- og nefndarmenn.....	166	545
Framkvæmdastjóri.....	36.182	34.565
Forstöðumaður eignastýringar.....	29.875	27.185
Samtals	80.444	73.815

21. Þóknun til endurskoðenda og tryggingastærðfræðings sundurliðast þannig:

PwC ehf., endurskoðun ársreiknings	4.003	4.901
PwC ehf., könnun árshlutareiknings	1.739	1.650
KPMG ehf., innri endurskoðun	3.937	3.241
KPMG ehf., önnur þjónusta	0	131
TBG ehf., útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu	2.978	2.933
TBG ehf., önnur þjónusta	660	2.156
Samtals	13.317	15.012

Skýringar, framhald:

22. Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig:

Eignarhlutir í skráðum innlendum félögum og sjóðum:	2024					2023
	Hlutd.	Kostnaðar verð	Gangvirði samtrygging	Gangvirði séreign	Samtals gangvirði	Samtals gangvirði
Akta Stokkur	6,0%	99.106	147.430	0	147.430	188.388
Alvotech hf.	0,3%	1.772.281	1.235.629	443.271	1.678.900	559.464
Amaroq Minerals Ltd.	0,8%	420.833	464.170	143.298	607.468	0
Arion banki hf.	1,5%	2.310.324	2.830.844	994.424	3.825.269	3.487.290
Brim hf.	0,2%	244.071	242.654	0	242.654	544.005
Eik fasteignafélag hf.	3,7%	749.868	1.777.257	0	1.777.257	1.474.745
Eimskip hf.	1,8%	1.408.120	698.785	460.379	1.159.164	1.435.862
Embla Medical hf.	0,1%	513.144	419.746	0	419.746	338.803
Festi hf.	1,8%	604.311	1.568.601	0	1.568.601	1.132.265
Fly Play hf.	2,6%	686.741	42.673	5.785	48.458	292.767
Hagar hf.	0,7%	344.805	798.014	0	798.014	602.274
Hampiðjan hf.	4,0%	1.219.467	2.528.176	105.943	2.634.120	3.612.766
Heimar hf.	2,3%	872.830	1.233.987	408.674	1.642.662	1.091.224
Iceland Seafood International hf.	5,3%	1.622.299	675.229	152.648	827.877	934.435
Icelandair Group hf.	1,5%	1.041.259	543.101	386.851	929.952	842.515
IS Lausafjársefn	1,4%	476.451	41.143	443.284	484.428	37.665
Ísfélag hf.	0,4%	464.918	355.493	78.974	434.468	203.205
Íslandsbanki hf.	1,2%	2.754.416	2.856.923	0	2.856.923	2.606.125
Kvika banki hf.	2,6%	1.831.514	2.109.900	399.746	2.509.646	2.114.987
Kvika - Innlend hlutabréf	1,1%	100.000	138.751	0	138.751	116.558
Kvika - Innlend skuldabréf	2,0%	214.002	0	286.559	286.559	266.890
Landsbréf - Veltubréf II	17,9%	4.651.152	3.372.004	1.367.905	4.739.909	983.190
Nova klúbburinn hf.	5,0%	861.462	477.990	320.589	798.580	650.492
Oculus Holding AG	0,5%	362.229	505.669	0	505.669	0
Reitir fasteignafélag hf.	1,1%	575.898	956.120	0	956.120	712.501
Síldarvinnslan hf.	0,4%	698.769	630.231	0	630.231	701.005
Síminn hf.	0,4%	112.113	131.742	0	131.742	121.974
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	0,7%	183.093	415.944	0	415.944	346.620
Skagi hf.	1,7%	363.295	705.517	0	705.517	558.534
Skel fjárfestingafélag hf.	0,4%	56.732	0	145.830	145.830	148.465
Stefnir - ÍS 5	2,6%	207.333	0	251.555	251.555	232.618
Ölgerðin Egill Skallagrímsson hf.	2,4%	779.208	460.183	813.047	1.273.230	1.009.812
Önnur félög			24.121	111.064	135.185	3.074.704
			28.388.027	7.319.829	35.707.855	30.422.148

Eignarhlutir í óskráðum innlendum félögum og sjóðum:

105 Miðborg slhf.	11,3%	416.250	678.488	0	678.488	624.375
Alda Credit Fund slhf.	5,9%	92.400	150.210	0	150.210	136.890
Alda Credit Fund II slhf.	3,4%	50.000	75.550	0	75.550	69.300
Alda Credit Fund III slhf.	4,4%	170.000	144.700	101.290	245.990	221.306
Bakkastakur slhf.	2,0%	93.587	101.167	0	101.167	134.692
Bláa Lónið hf.	1,6%	1.121.513	884.158	0	884.158	0
Brunnur vaxtarsjóður II slhf.	5,4%	225.000	221.805	0	221.805	182.125
Crowberry I slhf.	2,0%	77.518	127.314	0	127.314	115.934
Eyrir Invest hf.	1,3%	503.043	838.598	0	838.598	544.742
Eyrir Vöxtur slhf.	4,5%	154.705	125.311	0	125.311	93.585
Fagfjárfestasj. Credit Opp. Fund	6,3%	71.522	42.872	0	42.872	95.634
Fagfjárfestasjóðurinn IFIF	9,0%	84.889	28.346	17.666	46.013	83.114
Fí fasteignafélag slhf.	3,0%	141.802	158.970	0	158.970	161.307
Freyja framtakssjóður slhf.	2,5%	142.205	138.347	0	138.347	124.026
Frumtak 2 slhf.	4,2%	194.233	351.600	0	351.600	557.352

Framhald á næstu síðu

Skýringar, framhald:

22. Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig, framhald:

	2024				2023	
	Hlútd.	Kostnaðar verð	Gangvirði samtrygging	Gangvirði séreign	Samtals gangvirði	Samtals gangvirði
Framhald frá fyrri síðu						
Horn III slhf	2,5%	99.852	119.604	0	119.604	153.153
Iðunn framtakssjóður slhf	6,8%	398.475	410.304	0	410.304	341.325
Innviðir fjárfestingar slhf	7,3%	375.573	565.988	0	565.988	508.860
Innviðir fjárfestingar II slhf	9,4%	311.842	300.740	0	300.740	202.167
Jarðvarmi slhf	1,8%	433.554	609.354	0	609.354	554.199
Kjölfesta slhf	13,2%	227.477	290.033	0	290.033	243.057
Kvika - Veðskuldabréf hs.	13,3%	1.258.072	0	1.271.775	1.271.775	1.165.630
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður	5,7%	40.436	0	51.460	51.460	44.440
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður II	6,0%	381.451	0	394.846	394.846	381.451
Landsbréf - Icelandic Tour. Fund slhf ...	4,8%	145.982	170.306	0	170.306	147.080
Loðnuvinnslan hf	5,6%	829.754	0	892.921	892.921	829.754
SIV - Skuldabréf hs.	2,1%	50.129	0	55.433	55.433	51.535
SRE III slhf.	1,8%	453.926	558.330	0	558.330	0
ST1 hs	2,9%	607.015	0	616.251	616.251	550.182
Stoðir hf	0,5%	122.653	216.481	0	216.481	201.877
TFII slhf	3,7%	123.641	165.048	0	165.048	133.285
Umbreyting II slhf.	5,7%	603.642	698.146	0	698.146	484.480
Veðskuldabréfasjóður ÍV	4,3%	62.139	0	75.247	75.247	68.796
Önnur félög og sjóðir			73.780	75.033	148.813	997.483
			8.245.552	3.551.923	11.797.475	10.203.136

Eignarhlutir í skráðum erlendum félögum og sjóðum:

AEA ESG sérgreint safn		1.278.377	2.356.865	0	2.356.865	1.793.534
Amundi Global Aggr. Bond Fund	0,3%	1.927.481	0	1.963.054	1.963.054	1.844.375
Amundi MSCI World Climate Trans.	2,8%	446.402	1.028.169	0	1.028.169	809.804
BlueBay IG Global Aggregate Bond	0,6%	915.501	1.013.793	0	1.013.793	957.108
DNB Technology	0,8%	1.171.470	2.136.878	0	2.136.878	1.672.822
DNB High Yield	0,2%	337.075	325.759	0	325.759	320.825
DNB Obligasjon III	0,1%	459.685	420.423	0	420.423	442.090
Fisher US Small Cap	2,5%	1.040.325	982.634	0	982.634	0
GAM sérgreint safn		2.232.200	3.364.944	0	3.364.944	2.834.716
Hermes Investm. Funds - Global EM ...	0,1%	495.577	0	475.989	475.989	442.993
Katla Fund - Global Equity	4,0%	1.134.658	1.975.977	0	1.975.977	1.697.945
LGT Sustainable Equity Fund	2,0%	1.640.634	2.291.547	0	2.291.547	2.106.737
Montanaro Eur. Smaller Comp. Fund ..	1,0%	333.063	551.085	0	551.085	527.587
PIMCO Climate Bond Fund	0,9%	463.300	399.094	0	399.094	407.524
PIMCO Income Fund	0,0%	865.467	1.102.753	0	1.102.753	1.111.784
Skagen M2	2,9%	459.782	486.376	0	486.376	512.738
State Street World ESG Scr. Index Eq	0,3%	1.517.927	2.210.209	0	2.210.209	1.703.334
Storebrand Global ESG	0,9%	1.390.927	2.121.312	0	2.121.312	1.797.261
Storebrand Global Indeks	0,1%	483.210	0	466.952	466.952	0
T.Rowe Price - Global Focused	0,3%	1.128.288	0	1.432.342	1.432.342	1.113.522
Threadneedle - Global Corp. Bond	0,2%	277.240	0	279.100	279.100	266.594
Threadneedle - Global Focus	0,3%	1.706.956	0	1.776.522	1.776.522	1.423.276
Threadneedle - Global Small Comp.	0,1%	299.592	0	303.840	303.840	299.014
UBS Real Estate Funds Select	0,1%	453.728	574.211	0	574.211	564.009
Vanguard ESG Developed World	0,4%	2.347.794	2.668.738	549.742	3.218.480	2.688.196
Wellington Global Quality Growth	0,2%	1.308.068	0	1.359.203	1.359.203	1.101.577
Önnur félög og sjóðir			91.468	66.276	157.744	371.406
			26.102.237	8.673.021	34.775.258	28.810.771

Skýringar, framhald:

22. Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig, framhald:

Eignarhlutir í óskráðum erlendum félögum og sjóðum:	Hlutd.	2024				2023
		Kostnaðar verð	Gangvirði samtrygging	Gangvirði séreign	Samtals gangvirði	Samtals gangvirði
AlpInvest Atom Fund	5,2%	1.145.991	1.526.303	0	1.526.303	1.280.788
Ashbridge Tr. Sec. Fund II	5,5%	920.007	1.251.036	0	1.251.036	1.001.992
Carlyle Partners VIII	0,1%	749.552	829.345	0	829.345	659.948
KKR Asian Fund IV	0,1%	691.361	946.649	0	946.649	742.790
KKR European Fund VI	0,3%	616.283	414.754	0	414.754	249.049
KKR Global Infrastructure III	1,3%	603.711	945.011	0	945.011	1.083.658
LPE II	3,7%	19.258	11.497	0	11.497	17.898
LPE II -B	3,6%	479.775	865.034	0	865.034	1.036.907
Morgan St. Div. Credit Opp. Fund I	3,3%	160.233	208.543	0	208.543	266.216
Morgan St. Div. Credit Opp. Fund II	1,7%	334.748	370.359	0	370.359	430.008
Morgan St. Private Eq. Co-Inv. Fund I	1,2%	217.262	744.447	0	744.447	776.570
Morgan St. Private Eq. Co-Inv. Fund II	0,8%	965.604	1.500.230	0	1.500.230	1.315.412
Morgan St. Private Markets Fund VI	0,9%	238.770	444.630	0	444.630	572.024
NB Euro Crossroads 2018	1,9%	469.353	877.960	0	877.960	900.735
NB Private Debt Fund IV	1,1%	933.410	1.239.654	0	1.239.654	1.091.165
New Mountain Partners VI	0,1%	1.275.359	1.785.062	0	1.785.062	1.243.627
Obligo Global Infrastruktur II	8,2%	655.433	764.669	0	764.669	736.550
Önnur félög og sjóðir			13.204	0	13.205	2.168.201
			14.738.387	0	14.738.388	15.573.538
Samtals eignarhlutir í félögum og sjóðum			77.474.203	19.544.772	97.018.977	85.009.593

*Kostnaðarverð er skilgreint sem vegið meðalkaupverð nafnverðseininga í árslok 2024.

Skýringar, framhald:

23. Skuldabréf greinast þannig:

	2024			2023
	Samtrygging	Séreign	Samtals	Samtals
Skuldabréf metin á gangvirði				
Ríkisskuldabréf og skuldabréf með ríkisábyrgð	615.559	6.865.950	7.481.509	6.354.031
Skuldabréf sveitarfélaga	3.054.342	1.433.946	4.488.288	4.500.438
Skuldabréf lánastofnana	1.617.134	5.990.924	7.608.058	7.146.739
Skuldabréf fyrirtækja	6.498.529	4.003.241	10.501.770	8.745.007
Veðlán fyrirtækja	0	175.556	175.556	173.751
	11.785.564	18.469.617	30.255.181	26.919.966
Skuldabréf haldið til gjalddaga				
Ríkisskuldabréf og skuldabréf með ríkisábyrgð	10.791.748	0	10.791.748	10.729.209
Skuldabréf sveitarfélaga	3.382.646	0	3.382.646	3.438.221
Skuldabréf lánastofnana	905.971	0	905.971	1.718.462
Skuldabréf fyrirtækja	6.979.451	0	6.979.452	6.033.530
Sjóðfélagalán og veðlán fyrirtækja	34.179.799	0	34.179.799	30.338.575
	56.239.615	0	56.239.616	52.257.997
Skuldabréf samtals			86.494.797	79.177.963
Áætlað gangvirði skuldabréfa haldið til gjalddaga í árslok			55.425.112	51.327.064
Sjóðfélagalán og önnur veðlán greinast þannig:				
Lán til sjóðfélaga			29.324.908	25.636.155
Niðurfærsla sjóðfélagalána í árslok			(10.116)	(11.739)
Önnur veðskuldabréf			5.040.563	4.887.910
			34.355.355	30.512.326

24. Fjárfestingar greinast þannig eftir gjaldmiðlum í lok árs 2024:

		Í íslenskum kr.	Í erl. mynt	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum		44.381.754	52.637.223	97.018.977
Skuldabréf		85.846.830	647.967	86.494.797
		130.228.584	53.285.190	183.513.774
	Samtrygging	Séreign	Samtals	Hlutfall
Fjárfesting í ISK	101.415.001	28.813.583	130.228.584	71,0%
Fjárfesting í USD	25.961.938	7.237.752	33.199.690	18,1%
Fjárfesting í EUR	15.714.306	1.963.054	17.677.360	9,6%
Fjárfesting í SEK	859.944	0	859.944	0,5%
Fjárfesting í NOK	746.182	0	746.182	0,4%
Fjárfesting í öðrum gjaldmiðlum	802.014	0	802.014	0,4%
	145.499.385	38.014.389	183.513.774	100%

Skýringar, framhald:

25. Prepaskipting gangvirðis

Við mat á gangvirði fjárfestinga er stuðst við þrepaskipta verðmatsaðferð. Verðmatsþrepin eru þrjú og stýrast þau af áreiðanleika þeirra forsenda sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis eignanna. Skilgreining þrepanna er þannig:

1. þrep	Gangvirði sem byggir á viðskiptum skráðra bréfa á virkum markaði.
2. þrep	Gangvirðið byggir ekki á verði á virkum markaði í 1. þrepi heldur sannreynanlegum upplýsingum um eignina svo sem nýleg viðskipti, innra virði eða öðrum mikilvægum markaðsupplýsingum.
3. þrep	Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. T.d. verðmót frá þriðja aðila, verðmót sem sjóðurinn framkvæmir sjálfur byggt á afkomu, undirliggjandi eignum, samanburði við sambærilegar eignir og ríkjandi markaðsskilyrði eða öðrum viðurkenndum aðferðum.

Prepaskipting fjárfestinga á gangvirði í lok árs 2024:

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	69.928.994	26.788.683	301.300	97.018.977
Skuldabréf	25.758.417	4.496.764	0	30.255.181

Prepaskipting fjárfestinga á gangvirði í lok árs 2023:

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	59.034.980	25.671.371	303.242	85.009.593
Skuldabréf	22.492.112	4.427.854	0	26.919.966

26. Aðrar kröfur

	2024	2023
Óuppgerð verðbréfavíðskipti í árslok	2.558.319	41.838
Fyrirfram greiddur lífeyrir	36.909	38.897
Aðrar kröfur	12.988	29.424
	<u>2.608.216</u>	<u>110.159</u>

27. Rekstrarfjármunir

Árið 2024	Rekstrar- fjármunir
Heildarverð 1.1.2024	32.201
Afskrifað 1.1.2024	(19.676)
Viðbót á árinu	11.567
Afskrifað á árinu	(4.772)
Selt og niðurlagt á árinu	(1.100)
Bókfært verð 31.12.2024	<u>18.220</u>
Stofnverð 31.12.2024	42.669
Afskrifað 31.12.2024	(24.449)
Bókfært verð 31.12.2024	<u>18.220</u>
Afskriftahlutföll	20 - 30%

Skýringar, framhald:

28. Aðrar skuldir	2024	2023
Óuppgerð verðbréfavíðskipti í árslok	8.818	0
Ógreiddur kostnaður	16.496	17.097
Ógreitt framlag í VIRK starfsendurhæfingarsjóð	9.793	8.191
	<u>35.107</u>	<u>25.288</u>

29. Skuldbindingar utan efnahags

Í árslok 2024 voru skuldbindingar sjóðsins vegna fjárfestingaloforða í framtakssjóðum að fjárhæð 7.578 milljónir króna samanbórið við 7.193 milljónir króna í árslok 2023.

30. Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða samtryggingardeildar er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997 og ákvæði IV kafla reglugerðar nr. 391/1998. Útreikningurinn er gerður af tryggingastærðfræðingi sem hlotið hefur viðurkenningu Fjármálaeftirlitsins til slíks starfs og starfar sjálfstætt utan sjóðsins.

Útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu í lok árs 2024 byggir á sömu forsendum um dánar- og lífslíkur og síðustu þrjú ár, þ.e. byggt er á spá um lífslíkur en ekki á sögulegum gögnum eins og áður var gert. Nýr örorkugrunnur er lagður til grundvallar miðað við reynslu 2018-2023 og nýjar forsendur um giftingarlíkur og fjölda barna.

Lífeyrisskuldbinding sjóðsins í árslok 2024 greinist þannig í milljónum króna:

Yfirlit um breytingar á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar í milljónum króna:

Eignir	2024	2023
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok	226.838	205.079
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársbyrjun	205.079	179.364
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu	<u>21.759</u>	<u>25.715</u>

Skuldbindingar

Skuldbindingar í árslok	233.194	213.699
Skuldbindingar í ársbyrjun	<u>213.699</u>	<u>188.045</u>
Hækkun skuldbindinga á árinu	<u>19.495</u>	<u>25.654</u>
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	<u>2.264</u>	<u>61</u>

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar í milljónum króna:

Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	146.067	128.234
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	12.061	14.825
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	5.207	4.827
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(2.830)	(2.280)
Hækkun vegna nýs reiknigrundvallar	(198)	0
Hækkun (lækkun) vegna annarra breytinga	<u>522</u>	<u>461</u>
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	<u>160.829</u>	<u>146.067</u>

Skýringar, framhald:

31. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

Í daglegri starfsemi sjóðsins eru margir þættir sem geta haft áhrif á rekstur hans og afkomu. Stjórn Lífsverks hefur sett áhættustefnu fyrir sjóðinn í samræmi við reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með starfsemi lífeyrissjóða. Stefnan lýsir umgjörð áhættustýringar sjóðsins, skilgreinir þá áhættuþætti sem mikilvægastir eru fyrir sjóðinn og setur fram áhættuvilja og áhættuþol stjórnar. Áhættustefnan skilgreinir jafnframt hvernig ábyrgð á áhættustýringu sjóðsins skiptist milli stjórnar, starfssviða og starfsmanna sjóðsins. Stjórn ber ábyrgð á mótun og setningu stefnunnar og framkvæmdastjóri ber ábyrgð á framkvæmd stefnunnar. Breytingar á henni eru lagðar fyrir stjórn sjóðsins til samþykktar. Áhættustefnan nær yfir starfsemi sjóðsins, en ekki félaga og/eða fyrirtækja í eigu sjóðsins.

Áhættustýringarstefna sjóðsins skilgreinir nánar hvernig sjóðurinn hyggst hafa eftirlit með einstökum áhættuþáttum, útfærir starfsskyldur starfssviðs áhættustýringar og lýsir eftirlitsaðgerðum sem framkvæmdar eru og hvernig áhættuáttvik sem upp koma eru meðhöndluð. Tekið er tillit til stærðar, mannafla og einkenna við mat á hæfilegu umfangi áhættustýringar sjóðsins.

Áhættustefna sjóðsins er yfirfarin og uppfærð árlega.

Stjórn ber ábyrgð á að framkvæmt sé eigið áhættumat a.m.k. árlega og hvenær sem verulegar breytingar verða á áhættusniði sjóðsins. Eigið áhættumat skal taka tillit til allra viðeigandi áhættuþátta, vera framsýnt og í samræmi við rekstur og stefnur sjóðsins. Stjórn rýnir ferlið við gerð eigin áhættumats og endurskoðar forsendur og niðurstöður. Endanlegu áhættumati er skilað til fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands fyrir lok júní ár hvert.

Áhætta er skilgreind sem hættu á atburði sem dregur úr líkunum á því að lífeyrissjóðurinn nái markmiðum sínum, en meginmarkmið lífeyrissjóðsins er að greiða lífeyri samkvæmt samþykktum.

Áhætta samtryggingardeildar er því öll þau atvik er geta marktækt haft áhrif á getu lífeyrissjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar, þ.e. að tryggingafræðileg staða verði neikvæð til skemmri eða lengri tíma, samanber 2. mgr. 39. laga nr. 129/1997. Áhættan nær bæði til atvika er lúta að eignum og skuldbindingum.

Áhætta séreignarleiða er því öll þau atvik sem auka marktækt líkurnar á því að eignir/réttindi rétthafa skerðist til skemmri eða lengri tíma.

Áhættuflokkun

Áhættu samtryggingardeildar sjóðsins er skipt í markaðsáhættu, lausafjáraáhættu, mótaðilaáhættu, lífeyristryggingaráhættu, rekstraráhættu og áhættu vegna sjálfbærnipátta. Áhættu séreignarleiða er skipt í markaðsáhættu, lausafjáraáhættu, mótaðilaáhættu, rekstraráhættu og áhættu vegna sjálfbærnipátta.

Markaðsáhætta, lausafjáraáhætta, mótaðilaáhætta og lífeyristryggingaráhætta er áhætta tengd eignum og skuldbindingum sjóðsins (efnahagsreikningi sjóðsins). Rekstraráhætta á m.a. rætur að rekja til áhættu tengdri upplýsingakerfum sjóðsins, framkvæmd viðskipta, ófullnægjandi verkferlum eða vanhæfi starfsmanna m.t.t. þekkingar, reynslu eða heilinda.

Hér á eftir verður gerð grein fyrir helstu flokkum áhættu en innan hvers flokks eru síðan skilgreindir áhættuþættir, sem eru í heildina 31 í rekstri samtryggingardeildar lífeyrissjóðsins og 25 í rekstri séreignarleiða.

Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er fólgin í hættunni á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á vöxtum, gengi gjaldmiðla eða virði verðbréfa. Undir markaðsáhættu falla vaxta- og endurfjárfestingaráhætta, uppgreiðsluáhætta, verðáhætta (hlutabréfa og hlutdeildarskírteina), gjaldmiðlaáhætta, verðbólguáhætta og áhætta vegna eigna utan efnahagsreiknings.

Líður í eftirliti með markaðsáhættu eru skýrar verklagsreglur og vinnulag, þ.m.t. aðferðir til að vakta, meta og stýra þeim áhættum sem starfsemi sjóðsins fylgja. Stjórn sjóðsins fær mánaðarlegar skýrslur um fjárhagsstöðu sjóðsins og yfirfer ársfjórðungslega áhættuskýrslur og álagspróf.

Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Hættan á að breytingar á vöxtum og lögun vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa eða að lækkandi vextir til lengri tíma valdi því að ekki sé hægt að fjárfesta afborgunum eldri bréfa og nýjum iðgjöldum á nægjanlega háum vöxtum til að standa undir lögbundnum skuldbindingum. Hækkandi vextir hafa bein áhrif á bókfært virði skuldabréfa sem færð eru á markaðskröfu og valda óinnleystu gengistapi bréfa sem færð eru á kaupkröfu. Næmi skuldabréfaverðs fyrir breytingum á markaðsvöxtum er jafnan mælt í meðaltíma skuldabréfs, í því samhengi lækkar skuldabréf með langan meðaltíma meira í verði þegar markaðsvextir hækka heldur en skuldabréf með styttri meðaltíma.

Skýringar, framhald:

31. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring, framhald:

Því er ljóst að ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Eins getur lækking vaxtaumhverfi leitt til lægri ávöxtunarkröfu við kaup nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjalddaga og þegar fjárfest er fyrir innflæði (endurfjárfestingaráhætta).

Hér á eftir má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hafa á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði, hreina eign og tryggingafræðilega stöðu. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta og hins vegar að ávöxtunarkrafan hækki um 100 punkta.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris

	31.12.2024 100 pkt lækkun	31.12.2024 100 pkt hækkun	31.12.2023 100 pkt lækkun	31.12.2023 100 pkt hækkun
Breyting á ávöxtunarkröfu:				
Skuldabréf færð á gangvirði - breyting á hreinni eign	680.309	(680.912)	604.873	(605.685)
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	150.256.327	150.256.327	134.097.058	134.097.058
Hrein eign eftir breytingu.....	150.936.636	149.575.415	134.701.931	133.491.373

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

	31.12.2024 100 pkt lækkun	31.12.2024 100 pkt hækkun	31.12.2023 100 pkt lækkun	31.12.2023 100 pkt hækkun
Breyting á ávöxtunarkröfu:				
Skuldabréf færð á gangvirði - breyting á tryggingafræðilegri stöðu	0,3%	(0,3%)	0,3%	(0,3%)
Tryggingafræðileg staða.....	(2,7%)	(2,7%)	(4,0%)	(4,0%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði.	(2,4%)	(3,0%)	(3,7%)	(4,3%)

Uppgreiðsluáhætta

Hættan á að skuldabréf í eigu sjóðsins séu greidd upp að fullu eða að hluta fyrir lokagjalddaga án þess að hægt sé að endurfjárfesta uppgreiddum höfuðstól á jafngóðum eða betri kjörum fyrir sambærilega áhættusamt skuldabréf. Líkur á fyrirframgreiðslu eru meiri ef markaðsvextir eru lægri en vextir skuldabréfa í eigu sjóðsins og líkurnar aukast eftir því sem munur markaðsvaxta og vaxta skuldabréfanna eykst.

Verðáhætta (hlutabréfa og hlutdeildarskírteina)

Hættan á lækkun markaðsvirðis verðbréfa með breytilegar tekjur, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina.

Markmið með stýringu verðáhattu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ávöxtun sjóðsins miðað við áhættu er hámarkuð. Verðáhættu er m.a. stýrt með takmörkunum í fjárfestingarstefnu, fjárfestingarheimildum og áhættuviðmiðum.

Til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við eignasafn sjóðsins og söguleg markaðsgögn er notast við VaR (Value at Risk).

	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Innl. hlutabr. og hlutabréfasjóðir á gangvirði...	30.793.155	29.349.070	20,5%	21,9%
Erl. hlutabr. og hlutabréfasjóðir á gangvirði.....	37.492.286	31.439.073	25,0%	23,4%
Samtals.....	68.285.441	60.788.143	45,4%	45,3%

Skýringar, framhald:

31. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring, framhald:

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á tryggingafræðilega stöðu eru sýnd hér á eftir. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt, þ.e. til bætingar á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris samtryggingar:

	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif vegna innl. hlutabr. og hlutabréfasjóða...	(1.539.658)	(3.079.315)	(1.467.454)	(2.934.907)
Áhrif vegna erl. hlutabr. og hlutabréfasjóða....	(1.874.614)	(3.749.229)	(1.571.954)	(3.143.907)
Samtals gangvirðisbreyting.....	(3.414.272)	(6.828.544)	(3.039.407)	(6.078.814)
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	150.256.327	150.256.327	134.097.058	134.097.058
Breyting á hreinni eign.....	(3.414.272)	(6.828.544)	(3.039.407)	(6.078.814)
Hrein eign til gr. lífeyris eftir br. á gangvirði.....	146.842.055	143.427.783	131.057.651	128.018.244

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif vegna innl. hlutabr. og hlutabréfasjóða...	(0,7%)	(1,3%)	(0,7%)	(1,4%)
Áhrif vegna erl. hlutabr. og hlutabréfasjóða....	(0,8%)	(1,6%)	(0,7%)	(1,5%)
Samtals gangvirðisbreyting.....	(1,5%)	(2,9%)	(1,4%)	(2,8%)
Tryggingafræðileg staða.....	(2,7%)	(2,7%)	(4,0%)	(4,0%)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu.....	(1,5%)	(2,9%)	(1,4%)	(2,8%)
Tryggingafr. staða eftir br. á gangvirði.....	(4,2%)	(5,7%)	(5,5%)	(6,9%)

Gjaldmiðlaáhætta

Hættan á að sveiflur á gengi krónunnar annars vegar og erlendra myntkrossa hins vegar geti haft neikvæð áhrif á eignastöðu sjóðsins. Þannig getur styrking krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum rýrt verðmæti erlendra eigna sjóðsins, mælt í íslenskum krónum.

Erlendar eignir eru nú 30,3% af eignasafni samtryggingardeildar sjóðsins.

Að eiga erlendar eignir er góð vörn gegn gengislækkun krónu og því mikilvægur hluti af áhættuvörnum sjóðsins.

Hér að neðan er fjallað um þá gjaldmiðla sem mest áhrif hafa á rekstur samtryggingardeildar sjóðsins.

	Árslokagengi		Breyting í %	
Mynt	31.12.2024	31.12.2023	Breyting í %	Meðalgengi 2024
USD.....	138,2	136,2	1,5%	137,93
EUR.....	143,90	150,5	(4,4%)	149,31
SEK.....	12,57	13,563	(7,3%)	13,07
NOK.....	12,21	13,389	(8,8%)	12,85
	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
Mynt	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
USD.....	25.961.938	23.302.112	17,8%	17,7%
EUR.....	15.714.306	14.081.696	10,8%	10,7%
SEK.....	859.944	760.420	0,6%	0,6%
NOK.....	746.182	762.915	0,5%	0,6%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar.....	802.014	528.217	0,6%	0,4%
Samtals.....	44.084.384	39.435.360	30,3%	30,0%

Skýringar, framhald:

31. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring, framhald:

Í töflunni hér að neðan er sýnt hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á tryggingafræðilega stöðu miðað við stöðu eigna í viðkomandi gjaldmiðli á reikningsskiladegi. 5% og 10% veiking á gengi íslensku krónunnar hefði sambærilega öfug áhrif.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris

	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
	5%	10%	5%	10%
Styrking á gengi krónunnar:				
USD.....	(1.298.097)	(2.596.194)	(1.165.106)	(2.330.211)
EUR.....	(785.715)	(1.571.431)	(704.085)	(1.408.170)
SEK.....	(42.997)	(85.994)	(38.021)	(76.042)
NOK.....	(37.309)	(74.618)	(38.146)	(76.292)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar.....	(40.101)	(80.201)	(26.411)	(52.822)
Samtals gangvirðisbreyting.....	(2.204.219)	(4.408.438)	(1.971.768)	(3.943.536)
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	150.256.327	150.256.327	134.097.058	134.097.058
Breyting á hreinni eign.....	(2.204.219)	(4.408.438)	(1.971.768)	(3.943.536)
Hrein eign eftir breytingu á gangvirði.....	148.052.108	145.847.889	132.125.290	130.153.522

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2023
	5%	10%	5%	10%
Styrking á gengi krónunnar:				
USD.....	(0,6%)	(1,1%)	(0,5%)	(1,1%)
EUR.....	(0,3%)	(0,7%)	(0,3%)	(0,7%)
SEK.....	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)
NOK.....	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar.....	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)
Samtals gangvirðisbreyting.....	(0,9%)	(1,9%)	(0,9%)	(1,8%)
Tryggingafræðileg staða.....	(2,7%)	(2,7%)	(4,0%)	(4,0%)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu.....	(0,9%)	(1,9%)	(0,9%)	(1,8%)
Tryggingafr. staða eftir breytt gangvirði.....	(3,7%)	(4,6%)	(5,0%)	(5,9%)

Verðbólguáhætta

Hætta á að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar umfram raunávöxtun óverðtryggðra eigna.

Verðbólguáhætta er viðvarandi í rekstri sjóðsins þar sem skuldbindingar eru að fullu verðtryggðar en eignasafnið er hins vegar að hluta ávaxtað í óverðtryggðum verðbréfum.

	Fjárhæðir		Hlutfall af eignum	
Verðtryggðar eignir	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Skuldabréf með ábyrgð ríkis.....	10.937.332	10.873.560	7,2%	8,1%
Útlán til sjóðfélaga.....	21.610.620	16.614.609	14,4%	12,4%
Önnur skuldabréf.....	25.117.184	23.414.060	16,9%	17,4%
Samtals.....	57.665.137	50.902.229	38,5%	37,9%

Áhætta vegna eigna utan efnahagsreiknings

Hætta á breytingum á undirliggjandi eignum eða skuldbindingum utan efnahags. Framvirkir gjaldmiðlasamningar, afleiður og skuldbindandi samningar um greiðslur í framtakssjóði eru dæmi um eignir og skuldbindingar utan efnahagsreiknings. Ekki eru til staðar opnir og útistandandi framvirkir gjaldmiðlasamningar eða afleiður hjá sjóðnum. Upplýsingar um skuldbindingar vegna framtakssjóða er að finna í skýringu nr. 29.

Skýringar, framhald:

31. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring, framhald:

Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta samanstendur af útlánaáhættu, samþjöppunaráhættu, landsáhættu og afhendingar- og uppgjörshættu. Útlánaáhætta er sú áhætta að mótaðilar standi ekki skil á greiðslum af fjármálagerningum eða vegna samninga sem fela í sér útlánaígildi. Samþjöppunaráhætta er heildaráhætta eignasafns vegna tiltekins mótaðila og aðilum honum tengdum. Landsáhætta er hættan á að fjárfestingar sjóðsins séu of tengdar einu landi eða landsvæði. Afhendingar- og uppgjörshættu er sú áhætta að uppgjör viðskipta sé ekki í samræmi við fyrirmæli, eða að eignir tapist vegna gjaldþrots (eða greiðslufalls) vörsluðila, þegar eignir sjóðsins eru í vörslu hjá 3ja aðila.

Vanskilahlutfall sjóðfélagalána og annarra fasteignaveðlána samtryggingardeildar er reiknað með kennitöluaðferð. Það eru eftirstöðvar lána/skuldabréfa þeirra lántaka sem eru með eitt eða fleiri lán/skuldabréf í meira en 90 daga vanskilum sem hlutfall af eftirstöðvum allra lána/skuldabréfa samtryggingardeildar.

Yfir 90 daga vanskil	Fjárhæðir		Hlutfall af heildarútlánnum	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Útlán til sjóðfélaga.....	153.313	0	0,52%	0%
Önnur fasteignaveðlán.....	1.915.353	0	2,21%	0%

Varúðarniðurfærsla vegna útlána og skuldabréfa

Í árslok 2024.....	(31.971)
Í árslok 2023.....	(11.739)
Breyting á niðurfærslu.....	(20.232)

Lífeyristryggingaráhætta

Lífeyristryggingaráhætta felst í hættunni á því að skerða þurfi réttindi sjóðfélaga ef skuldbindingar vaxa meira en eignir, hættu sem stafar af miklum samdrætti í iðgjöldum, hættu á neikvæðri þróun í ytra umhverfi sjóðsins, hættu á að lýðfræðileg samsetning sjóðfélaga breytist á þann veg að skuldbindingar hækki umfram áætlanir og hættu á að sjóðfélagar flytji réttindi sín og loks ósamræmisáhætta er varðar samtryggingardeild, en þar er átt við hættuna á ósamræmi í breytingum á markaðsvirði eigna annars vegar og skuldbindinga hins vegar. Lífeyristryggingaráhætta er metin árlega af tryggingastærðfræðingi sjóðsins og gerð eru álagspróf sem sýna hvaða áhrif breytingar á mismunandi forsendum hafa á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins.

Álagspróf með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013

Sjóðurinn framkvæmir reglulega álagspróf með hliðsjón af leiðbeinandi tilmælum FME nr. 1/2013. Markmiðið með framkvæmd álagsprófa er að meta hvort munur á lífeyrisskuldbindingum sjóðsins og eignasafninu fari í einhverjum tilvikum yfir 10% miðað við mismunandi álagsþætti, þ.e. það vantar 10% upp á eignasafnið til að standa við lífeyrisskuldbindingarnar.

Þetta er gert þar sem í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef heildar tryggingafræðileg staða lífeyrissjóða án ábyrgðar leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga er skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum. Með sama hætti þarf að gera breytingar á samþykktum ef munurinn er umfram 5% samfleytt í fimm ár.

Niðurstöður álagsprófs:

	Tryggingafræðileg staða		Breyting tryggingafr. stöðu	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Núverandi staða.....	(2,7%)	(4,0%)	0,0%	0,0%
Tryggingafr. krafa lækkuð úr 3,5% í 3,0%.....	(11,0%)	(11,5%)	(8,3%)	(7,5%)
Dánartíðni lækkuð um 20%.....	(6,6%)	(7,7%)	(3,9%)	(3,7%)
Örorkulíkur auknar um 10%.....	(2,9%)	(4,3%)	(0,2%)	(0,2%)
Hækkun á vísitölu neysluverðs um 0,5%.....	(3,1%)	(4,4%)	(0,4%)	(0,4%)
Lækkun á gengisvísitölu um 10%.....	(4,7%)	(5,9%)	(2,0%)	(1,8%)
Lækkun sjóðfélagalána um 10%.....	(4,0%)	(5,2%)	(1,3%)	(1,2%)
Markaðsskuldabréf lækka um 10%.....	(3,2%)	(4,5%)	(0,5%)	(0,5%)
Erlend hlutabréf lækka um 10%.....	(4,3%)	(5,5%)	(1,6%)	(1,5%)
Innlend hlutabréf lækka um 10%.....	(4,0%)	(5,4%)	(1,3%)	(1,4%)

Skýringar, framhald:

31. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring, framhald:

Lausafjáráhætta

Lausafjáráhætta er annars vegar seljanleikaáhætta, sem felur í sér þá áhættu að ekki sé hægt að selja (eða kaupa) tiltekinn fjármálagerning á viðunandi verði með stuttum fyrirvara og hins vegar útstreymisáhætta, sem er sú áhætta að ekki sé hægt að standa við greiðslur í krónum eða erlendum myntum, t.d. vegna lífeyrisskuldbindinga, skuldbindinga í sjóðum, vegna uppgjörs samninga eða úttekta á séreignarsparnaði. Seljanleikaáhætta getur komið til vegna óvenjulegra markaðsaðstæðna en einnig vegna eiginleika viðkomandi fjármálagernings. Algengur mælikvarði á seljanleika fæst með því að athuga veltu tiltekinna verðbréfa og bera saman við eignastöðu sjóðsins í sama flokki verðbréfa. Meta þarf útstreymisáhættu með því að skoða vænt nettó innstreymi/útstreymi lífeyrissjóðsins og meta áhættu á fráviki frá þeirri áætlun.

Til að lágmarka útstreymisáhættu er fylgst með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfall milli lífeyris og iðgjalda er minna en 100% þýðir það að það er meira innstreymi iðgjalda til sjóðsins heldur en sjóðurinn greiðir í lífeyri, þ.e. nettó innstreymi fjármagns til sjóðsins.

	2024	2023
Lífeyrir.....	2.884.549	2.330.884
Iðgjöld.....	5.661.708	5.252.502
Lífeyrisbyrði.....	50,9%	44,4%

Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er almenn hætta á að uppsagnir eða veikindi starfsmanna leiði til rekstrarerfiðleika, almenn áhætta sem snýr að hlítingu starfsmanna við lög og reglur, samþykktir og verkferla, áhætta vegna svika, sem valdið geta sjóðnum fjárhagslegu tjóni, áhætta vegna vél- og hugbúnaðar, sem notaður er í daglegum rekstri, orðsporsáhætta og pólitísk áhætta. Undir rekstraráhættu flokkast einnig skjalaáhætta, úrskurðaráhætta lífeyris, áhætta vegna útvistunar og upplýsingaáhætta.

Helstu tæki til að takmarka rekstraráhættu er að tryggja að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög og reglugerðir, skýrar starfsreglur, verkferlar og verklýsingar og öflugt innra eftirlit, sem m.a. tryggir aðgreiningu starfa innan sjóðsins. Í áhættustefnu sjóðsins er skilgreint hvernig eftirliti með rekstraráhættu er háttað. Þá gerir innri endurskoðandi sjóðsins úttekt á innra eftirliti árlega.

Áhætta tengd loftslagsbreytingum (hluti sjálfbærniáhættu)

Almennt er loftslagsáhætta skipt í tvo meginflokka. Annars vegar raunlæga áhættu (e. physical risk) og hins vegar umbreytingaráhættu (e. transition risk).

Raunlæg áhætta er sú áhætta sem stafar af loftslagsbreytingum á innviði samfélaga, rekstur fyrirtækja og opinberra aðila.

Umbreytingar yfir í hagkerfi sem eru minna háð kolefni munu hafa í för með sér víðtækar stefnubreytingar, breytingar á lögum og reglum, breytingar á tækni, breytingar á neysluvenjum og breytingar á mörkuðum. Það fer eftir eðli, hraða og áherslum þessara umbreytinga hver áhrifin verða á fyrirtæki, stofnanir, samfélög og hagkerfi.

Það er mat sjóðsins að til skamms og meðallangs tíma séu áhrif vegna raunlægrar áhættu ekki mikil á innlendar eignir sjóðsins vegna loftslagsbreytinga á Íslandi. Til langs tíma er raunlæg áhætta háð mikilli óvissu og mun umfang hennar fara mikið eftir því hvernig ráðist verður í mótvægis- og aðlögunaraðgerðir á heimsvísu sem og á Íslandi. Umbreytingaráhætta er metin nokkur hjá fyrirtækjum á Íslandi, þar á meðal fyrirtækjum í eignasafni sjóðsins. Þar má nefna skatta og gjöld sem fyrirtæki munu þurfa að greiða vegna losunar. Þá getur umbreytingaráhætta einnig haft veruleg neikvæð áhrif á samkeppnisstöðu fyrirtækja en á sama tíma falið í sér mikil tækifæri ef rétt er brugðist við. Sjóðurinn hefur m.a. mótað sér stefnu um ábyrgar fjárfestingar til þess að bregðast við loftslagsáhættu og aðra þætti sjálfbærniáhættu.

Skýringar, framhald:

32. Kennitölur:

Samtryggingardeild	2024	2023	2022	2021	2020
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Hrein eign umfram heildar skuldbind.	(2,7%)	(4,0%)	(4,6%)	(0,2%)	1,2%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbind.	(5,0%)	(6,9%)	(6,7%)	5,6%	2,4%
Ávöxtun:					
Hrein raunávöxtun	4,9%	(0,7%)	(9,5%)	11,9%	9,3%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðastliðin fimm ár	2,9%	3,7%	4,1%	6,9%	5,1%
síðastliðin tíu ár	3,9%	4,0%	4,5%	6,1%	5,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum ...	37,5%	35,2%	36,8%	41,0%	37,1%
Skráð skuldabréf	25,4%	27,2%	27,3%	27,1%	27,6%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum .	15,8%	17,1%	18,3%	18,3%	16,8%
Óskráð skuldabréf	21,4%	20,5%	17,6%	13,7%	18,5%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í íslenskum krónum	69,7%	70,0%	71,9%	71,3%	74,9%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	30,3%	30,0%	28,1%	28,7%	25,1%
Fjöldi:					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	3.526	3.430	3.275	3.123	3.005
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	6.228	6.039	5.766	5.501	5.265
Fjöldi lífeyrispega	842	746	629	583	543
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir	84,8%	84,0%	82,5%	82,9%	82,0%
Örorkulífeyrir	7,9%	7,7%	8,5%	7,9%	8,7%
Makalífeyrir	6,4%	7,4%	7,9%	8,2%	8,4%
Barnalífeyrir	0,8%	0,9%	1,1%	1,0%	0,9%
Fjárhæðir á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls	5.661.708	5.559.961	5.352.142	5.485.554	5.160.278
Lífeyrir alls	2.884.549	2.467.324	2.094.805	1.826.739	1.680.899
Hreinar fjárfestingartekjur	13.733.643	9.922.035	-1.049.005	22.178.461	15.192.946
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður	351.533	374.465	351.143	314.701	299.328
Hækkun á hreinni eign	16.159.269	12.640.206	1.857.189	25.522.574	18.372.997
Aðrar kennitölur:					
Stöðugildi á árinu	10,9	10,0	9,0	8,5	8,0
Lífeyrisbyrði	50,9%	44,4%	39,1%	33,3%	32,6%
Hreinar fjárf.tekjur af meðalstöðu eigna	9,6%	7,3%	(0,7%)	16,1%	12,5%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður					
í hlutfalli af iðgjöldum	6,21%	6,74%	6,56%	5,74%	5,80%
í hlutfalli af meðalstöðu eigna	0,25%	0,28%	0,25%	0,23%	0,25%

Skýringar, framhald:

32. Kennitölur, framhald:

Séreignardeild:	2024	2023	2022	2021	2020
Lífsverk 1					
Hrein raunávöxtun	7,0%	(2,0%)	(17,6%)	17,3%	12,3%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðastliðin fimm ár	2,6%	3,7%	3,8%	8,8%	5,0%
síðastliðin tíu ár	3,8%	3,4%	4,7%	7,2%	5,9%
Verðbréfaeign skiptist þannig:					
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	65,5%	68,0%	57,3%	60,8%	66,6%
Skuldabréf	34,5%	32,0%	42,7%	39,2%	33,4%
Eignir í íslenskum krónum	67,3%	70,8%	76,8%	83,4%	80,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	32,7%	29,2%	23,2%	16,6%	20,0%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	897	859	795	730	681
Fjöldi lífeyrispega	26	24	16	17	39
Lífsverk 2					
Hrein raunávöxtun	5,3%	(1,9%)	(14,6%)	9,6%	7,6%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðastliðin fimm ár	0,8%	1,6%	2,3%	6,7%	5,1%
síðastliðin tíu ár	2,8%	2,4%	2,8%	4,6%	3,9%
Verðbréfaeign skiptist þannig:					
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	49,3%	47,1%	38,9%	41,7%	44,2%
Skuldabréf	50,7%	52,9%	61,1%	58,2%	55,8%
Eignir í íslenskum krónum	76,8%	79,2%	82,4%	86,8%	85,4%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	23,2%	20,8%	17,6%	13,2%	14,6%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	2.732	2.680	2.554	2.481	2.431
Fjöldi lífeyrispega	216	196	158	105	112
Lífsverk 3					
Hrein raunávöxtun	3,2%	(2,3%)	(7,8%)	(1,7%)	2,3%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðastliðin fimm ár	(1,4%)	(1,5%)	(0,9%)	1,4%	2,3%
síðastliðin tíu ár	0,5%	0,5%	0,8%	1,7%	2,0%
Verðbréfaeign skiptist þannig:					
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	29,2%	24,6%	26,3%	31,8%	30,5%
Skuldabréf	70,8%	75,4%	73,7%	62,5%	63,4%
Annað	0,0%	0,0%	0,0%	5,7%	6,0%
Eignir í íslenskum krónum	97,8%	97,6%	98,9%	98,7%	98,5%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	2,2%	2,4%	1,1%	1,3%	1,5%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	169	167	157	142	139
Fjöldi lífeyrispega	13	17	17	7	11

Stjórnarháttayfirlýsing

Með stjórnarháttayfirlýsingu þessari eru uppfylltar kröfur sem fram koma í 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Yfirlýsing þessi er hluti af skýrslu stjórnar með ársreikningi 2024.

Lífsverk lífeyrissjóður leggur áherslu á góða stjórnarhætti og hefur til hliðsjónar Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem eru gefnar út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Sjóðurinn víkur þó að hluta frá leiðbeiningunum, einkum þar sem efnistöð eiga ekki við um lífeyrissjóði. Má þar helst nefna atriði sem varða hluthafafundi og hluthafa, starfskjarastefnu, starfskjaranefnd og tilnefningarnefnd. Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja er hægt að nálgast á www.leidbeiningar.is.

Lífsverk lífeyrissjóður starfar á grundvelli laga um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og samþykktu sjóðsins. Lög og reglur sem varða starfsemi lífeyrissjóða er hægt að nálgast á heimasíðu Fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands, www.fme.is. Hlutverk sjóðsins er að veita viðtöku iðgjaldi sjóðfélaga og ávaxta það ásamt því að greiða sjóðfélögum elli- og örorkulífeyri og við andlát þeirra maka- og barnalífeyri. Lífeyrissjóðurinn veitir samþætt lífeyrisréttindi á grundvelli iðgjalds sem skiptist milli samtryggingar- og séreignardeilda sjóðsins. Til séreignardeilda greiðast ennfremur viðbótariðgjöld skv. ákvörðun sjóðfélaga.

Stjórn sjóðsins hefur sett Samskipta- og siðareglur fyrir starfsmenn og stjórnarmenn sjóðsins. Reglunum er ætlað að stuðla að góðum og heiðarlegum starfsháttum og samskiptum, að viðhalda trausti sjóðfélaga og viðskiptaaðila, efla trúverðugleika sjóðsins og draga úr hugsanlegri rekstrar- og orðsporsáhrættu. Þá er þeim ætlað að draga fram gildi sjóðsins sem stjórnarmenn og starfsmenn byggja á í sínum störfum, sem eru: Heilindi, jákvæðni, ábyrgð. Í reglunum er m.a. fjallað um góða starfshætti, þagnarskyldu og meðferð trúnaðarupplýsinga, samfélagslega ábyrgð og reglur um gjafir, boðsferðir og starfstengdar ferðir. Reglurnar eru birtar á vefsvæði sjóðsins.

Stjórn hefur einnig sett sér Upplýsingastefnu, þar sem meðal annars kemur fram að stefna sjóðsins sé að sjóðfélagar fái ávallt réttar, tímanlegar og markvissar upplýsingar um réttindi sín og málefni sjóðsins með rafrænni upplýsingagjöf um sjóðfélagavef á vefsvæði sjóðsins. Almenn tefni verði á opnum síðum en sértækara efni um sjóðinn og sjóðfélaga á sjóðfélagavefnum. Þá leggi sjóðurinn áherslu á gagnsæi og heiðarleika í innri sem ytri upplýsingagjöf. Upplýsingastefna stjórnar er birt á vefsvæði sjóðsins.

Stjórn sjóðsins hefur sett stefnu um ábyrgar fjárfestingar, sem var uppfærð á árinu 2024. Þar eru skilgreind sjálfbærniþæmi sjóðsins og lýst hvernig sjóðurinn tekur tillit til áhættu tengdrar sjálfbærni í fjárfestingum og áhættustýringu sjóðsins. Við mat á sjálfbærni horfir sjóðurinn til viðmiða um umhverfismál, félagslega þætti og stjórnarhætti og koma þau á margþættan hátt inn í ákvarðanatöku og áhættumat sjóðsins. Til að skerpa á mikilvægi eftirfylgni með sjálfbærniþæmiðum í fjárfestingum sjóðsins, þá hefur hluthafastefna sjóðsins verið sameinuð við stefnu um ábyrgar fjárfestingar. Fyrirsjáanlegt er að umgjörð í kringum sjálfbærni í fjárfestingum haldi áfram að þróast og má gera ráð fyrir að stefna sjóðsins um ábyrgar fjárfestingar muni gera slíkt hið sama á næstu árum. Stefna sjóðsins um ábyrgar fjárfestingar er birt á vefsvæði sjóðsins.

Stjórn sjóðsins hefur sett stefnu um meðferð persónuupplýsinga sem byggir á lögum 90/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga. Stefnan var uppfærð og endurskoðuð á árinu 2024. Þar kemur fram að sjóðurinn leggur sig fram við að meðhöndla persónuupplýsingar af ábyrgð og trúnaði, safna aðeins þeim gögnum sem nauðsynleg eru í starfsemi sjóðsins, afhenda þau ekki þriðja aðila nema að fengnu samþykki og farga um leið og unnt er. Sjóðfélagar geta óskað eftir aðgangi að eigin persónuupplýsingum sem sjóðurinn vistar um þá og tekur sjóðurinn slíkar beiðnir til greina svo fremi lög og reglugerðir eða réttindi annarra standi ekki í vegi fyrir því.

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á starfsemi hans og skal sjá til þess að skipulag hans og starfsemi sé jafnan í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og samþykktu sjóðsins. Stjórnin skal fjalla um allar meiriháttar ákvarðanir varðandi stefnumótun sjóðsins og starfsemi. Hún hefur skilgreint skipulag innra eftirlits þar sem meginatriði innra eftirlits sjóðsins koma fram, sbr. 8. tl. 29. gr. laga nr. 129/1997.

Stjórn sjóðsins hefur mótað áhættustefnu í samræmi við reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Í áhættustefnunni er fjallað um áhættuþætti í rekstri sjóðsins, s.s. markaðsáhrættu, gjaldmiðlaáhrættu og mótaðilaáhrættu. Áhættustjóri tekur saman áhættumælaborð og leggur fyrir stjórn mánaðarlega, þar sem m.a. kemur fram staða mælikvarða m.t.t. laga, fjárfestingarstefnu og áhættuvilja/áhættuþol, hvort frávik eða markvert rekstraratvik hafi átt sér stað og þá hvort viðeigandi ráðstafanir hafi verið gerðar. Mælaborðinu er ætlað að veita stjórn yfirsýn yfir stöðu helstu áhættuþátta í samtryggingardeild og séreignarleiðum. Áhættuskýrslur eru einnig lagðar fyrir stjórn

Stjórnarháttafirlýsing, framhald:

ársfjórðungslega. Þar er umfjöllun um veigamiklar áhættur sem sjóðurinn stendur frammi fyrir og helstu breytingar milli tímabila dregnar fram. Skýrslurnar sýna áætlaða tryggingafræðilega stöðu, greiningu á verðbreytingaráhættu (VaR), greiningu á verðbólguáhættu, markaðsáhættu, mótaðilaáhættu, stöðu óskráðra eigna og greiningu á stöðu sjóðfélagalána. Þá eru áhrif sviðsmynda og álagsprófa á tryggingafræðilega stöðu metin auk annars tilfallandi efnis sem talið er eiga erindi til stjórnar á hverjum tíma. Markmiðið með skýrslunum er að stjórn og þeir sem starfa við rekstur og eignastýringu sjóðsins séu meðvitaðir um áhættu sjóðsins og gefist þannig betri kostur á því að bregðast við ef áhætta fer út fyrir ásettanleg mörk.

Stjórn sjóðsins samanstendur af 5 stjórnarmönnum og 4 til vara. Stjórnarmenn eru kosnir með rafrænum kosningum af sjóðfélögum sjálfum en varastjórnarmenn eru kosnir á aðalfundi sjóðsins. Framkvæmd stjórnarkjörs er í höndum þriggja manna kjörnefndar, sem stjórn sjóðsins skipar ár hvert fyrir lok desembermánaðar. Í kjörnefnd sitja Þórunn Edwald, Daníel Ísebnar Ágústsson og Elísabet Árnadóttir. Stjórnarmenn og varastjórnarmenn eru kosnir til 3 ára í senn og mega lengst sitja í stjórn í þrjú kjörtímabil. Aðalmenn í stjórn sjóðsins eru:

Eva Hlín Dereksdóttir, formaður. Eva Hlín er fædd 1977 og var fyrst kjörin í stjórn sjóðsins 2018. Hún hefur verið formaður frá 2021. Hún er með M.Sc. gráðu í iðnaðarverkfræði frá University of Washington og MBA gráðu frá Háskóla Íslands. Eva Hlín er framkvæmdastjóri verkfræðistofunnar Raftákn.

Agnar Kofoed-Hansen, varaformaður. Agnar er fæddur 1956 og var fyrst kjörinn í stjórn sjóðsins 2018. Hann var varaformaður stjórnar 2019-2020 og frá árinu 2022. Agnar er með M.Sc. gráðu í rekstrarverkfræði frá Danmarks tekniske Universitet, hefur lokið námi í verðbréfavíðskiptum og hefur vottun IPMA sem verkefnastjóri. Hann lagði stund á frumkvöðlafræði, fjármál og upplýsingatækni við MIT Sloan School of Management. Agnar er sjálfstætt starfandi ráðgjafi.

Agni Ásgeirsson. Agni er fæddur 1969, Hann er með doktorsgráðu í iðnaðar- og kerfisverkfræði frá Georgia Institute of Technology. Hann sat í stjórn Lífsverks 2010-2013 og síðan frá 2023. Agni var forstöðumaður áhættustýringar hjá LSR frá 2013 – 2021 og starfar nú hjá Marel hf.

Georg Lúðvíksson er fæddur 1976 og hefur setið í stjórn Lífsverks frá 2022. Georg er rafmagns- og tölvuverkfræðingur frá Háskóla Íslands og með MBA gráðu frá Harvard Business School með áherslu á fjármál og fjárfestingar. Hann var forstjóri Meniga í 14 ár en er nú sjálfstætt starfandi.

Margrét Arnardóttir er fædd 1975 og tók fyrst sæti í aðalstjórn Lífsverks 2018. Margrét er með M.Sc. gráðu í véla- og orkuverkfræði frá háskólanum í Álaborg í Danmörku og MBA gráðu frá Háskóla Íslands. Hún hefur m.a. starfað hjá Rio Tinto Alcan sem verkefnastjóri vindorku hjá Landsvirkjun og framkvæmdastjóri tæknisviðs Ölgerðarinnar.

Stjórn hefur metið óhæði stjórnarmanna í samræmi við Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja og er það niðurstaða stjórnar að allir stjórnarmenn teljist vera óháðir. Stjórn skal sjá um að skipulag sjóðsins og starfsemi séu jafnan í góðu horfi og í samræmi við lög og reglur sem gilda um sjóðinn. Hlutverk stjórnar er skilgreint í samþykktum og starfsreglum stjórnar. Auk þess hefur stjórn sjóðsins lögbundnu hlutverki að gegna. Starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á vefsvæði sjóðsins. Stjórn sjóðsins hélt 15 stjórnarfundum á árinu 2024 og var full mæting á fundum stjórnar, nema í einu tilviki er stjórnarmaður boðaði forföll vegna veikinda.

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar. Hlutverk hennar fer eftir ákvæðum laga um ársreikninga en samkvæmt þeim skulu einingar tengdar almannahagsmunum, þar á meðal lífeyrissjóðir, starfrækja endurskoðunarnefnd. Tveir nefndarmenn úr hópi sjóðfélaga eru kosnir á aðalfundi til eins árs í senn og stjórn sjóðsins skipar þriðja nefndarmanninn. Nefndina skipa Jóhann Þór Jóhannsson, formaður, Margrét Arnardóttir og Thomas Möller. Stjórn hefur sett nefndinni starfsreglur sem uppfærðar og endurskoðaðar voru á árinu 2024. Þar er tilgangi, hlutverki og heimildum nefndarinnar lýst og lögð fram starfsáætlun. Endurskoðunarnefnd hélt 3 fundum á árinu 2024 auk þess sem nefndin fundaði með stjórn sjóðsins og tók þátt í stefnumótunarvinnu. Allir nefndarmenn mættu á fundum nefndarinnar og tóku virkan þátt í störfum hennar. Starfsreglur endurskoðunarnefndar eru aðgengilegar á vefsvæði sjóðsins.

Stjórn sjóðsins ræður framkvæmdastjóra, ákveður laun hans og gerir við hann ráðningarsamning. Stjórnin setur reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar um rekstur, iðgjöld, réttindaávinnslu og ráðstöfun eigna sjóðsins. Þá setur stjórnin verklagsreglur um verðbréfavíðskipti sjóðsins, stjórnar hans og starfsmanna og fær þær staðfestar af fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands.

Stjórnarháttayfirlýsing, framhald:

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og fer í því efni eftir ákvæðum laga nr. 129/1997, reglugerðum sem settar eru samkvæmt þeim og samþykktum sjóðsins og þeirri stefnu og fyrirmælum sem stjórn sjóðsins hefur gefið. Framkvæmdastjóri fer með atkvæði sjóðsins á fundum hlutafélaga sem sjóðurinn á hluti í, eða annar sá aðili sem hann veitir umboð til að fara með atkvæði. Ákvarðanir sem eru óvenjulegar eða mikils háttar skal framkvæmdastjóri aðeins taka með sérstakri ákvörðun stjórnar eða samkvæmt áætlun sem samþykkt hefur verið af stjórninni. Framkvæmdastjóri sjóðsins er Jón L. Árnason. Hann er fæddur 1960 og hefur verið framkvæmdastjóri sjóðsins frá 2015. Hann er viðskiptafræðingur frá HÍ (Cand. Oecon) og með próf í verðbréfavíðskiptum. Frá 2005 – 2015 starfaði hann í eignastýringu Kaupþings og síðar Arion banka, sem viðskiptastjóri í einkabankaþjónustu, forstöðumaður einkabankaþjónustu 2010-2013 og framkvæmdastjóri lífeyrissjóða í rekstri bankans 2013-2015. Jón tók sæti í stjórn Reiknistofu lífeyrissjóða 2022 og sem varamaður í stjórn Greiðslustofu lífeyrissjóða. Jón hefur setið í stjórn Krabbameinsfélags höfuðborgarsvæðisins frá 2015.

Forstöðumaður eignastýringar er Guðrún Inga Ingólfssdóttir. Hún heyrir undir framkvæmdastjóra og ber ábyrgð á daglegum rekstri eignastýringar, tekur þátt í mótun fjárfestingarstefnu og kemur að framkvæmd einstakra þátta áhættustefnu. Hún er skilgreind sem lykilstarfsmaður.

Áhættustjóri er Þorbjörn Sigurðsson. Hann er skilgreindur sem lykilstarfsmaður. Hann ber ábyrgð á greiningu, mælingu og skýrslugjöf um áhættu. Hann leggur áhættumælaborð fyrir stjórn mánaðarlega og fylgir eftir að ársfjórðungslegar skýrslur um fjárhagslega áhættu séu gerðar og kynnir þær fyrir stjórn. Hann heyrir undir framkvæmdastjóra en hefur beinan aðgang að stjórn og situr jafnan stjórnarfundi.

Fjármálastjóri er Árni Grétarsson. Hann sinnir skrifstofustjórn, ber ábyrgð á veitingu sjóðfélagalána, lífeyrisúrskurðum, upplýsingatæknimálum og innheimtu sjóðsins og sér um gerð árshlutauppgjors og ársuppgjors. Hann er skilgreindur sem lykilstarfsmaður.

Persónuverndarfulltrúi sjóðsins er Linda Hrönn Hermannsdóttir. Hún hefur umsjón með eftirfylgni persónuverndarstefnu, tekur við beiðnum einstaklinga um aðgang að eigin persónuupplýsingum og er tengiliður sjóðsins við Persónuvernd.

KPMG ehf. annast innri endurskoðun sjóðsins. Eva M. Kristjánsdóttir og Gunnar Ragnarsson eru þar í forsvari. Ytri endurskoðandi er Kristinn Freyr Kristinsson, PwC ehf. Tryggingastærðfræðingur sjóðsins er Bjarni Guðmundsson.

Í stjórn sjóðsins sitja 3 karlar og 2 konur en í varastjórn eru 2 karlar og 2 konur. Starfsmenn sjóðsins eru 12 og er kynjaskipting jöfn, 6 karlar og 6 konur.

Aðalfund sjóðsins skal halda fyrir lok maímánaðar ár hvert og eiga allir sjóðfélagar rétt til fundarsetu með tillögu- og atkvæðisrétti. Á aðalfundi skal taka fyrir skýrslu stjórnar; kynningu ársreiknings; gera grein fyrir tryggingafræðilegri úttekt; gera grein fyrir fjárfestingarstefnu; greina frá niðurstöðu stjórnarkjörs; kjósa varastjórnarmenn; kjósa endurskoðendur og tvo fulltrúa í endurskoðunarnefnd; leggja fram tillögur á breytingum á samþykktum sjóðsins þegar þær liggja fyrir; ákvarða laun stjórnarmanna og endurskoðunarnefndar; ræða önnur mál, löglega upp borin.

Þannig samþykkt á stjórnarfundi Lífsverks lífeyrissjóðs 19. mars 2025.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Lífsverk er aðili að reglum um ábyrgar fjárfestingar (Principles for Responsible Investment - PRI). Með aðild sinni skuldbindur Lífsverk sig til að leggja áherslu á samfélagsleg og umhverfisleg sjónarmið, auk góðra stjórnarháttanna þeirra fyrirtækja sem fjárfest er í. Þá er Lífsverk einn af stofnaðilum IcelandSIF, sem er íslenskur umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar og hefur frá árinu 2020 verið aðili að Festu, miðstöð um samfélagsábyrgð og sjálfbærni. Lífsverk hefur ásamt 12 öðrum íslenskum lífeyrissjóðum skuldbundið sig á vettvangi Climate Investment Coalition til fjárfestinga í grænum verkefnum sem mun styðja við markmið Parísarsamkomulagsins og heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna. Stefna Lífsverks er að gæta gagnsæis gagnvart sjóðfélögum og öðrum hagaðilum um ábyrgar fjárfestingar sjóðsins.

Stefna Lífsverks um ábyrgar fjárfestingar var uppfærð í ágúst 2024. Í henni skilgreinir sjóðurinn sjálfbærniþætti í fjárfestingum og áhættustýringu sjóðsins, m.a. í samræmi við 36. gr. laga nr. 129/1997 sem kveður á um að lífeyrissjóðir skuli setja sér siðferðisleg viðmið í fjárfestingum. Mat stjórnar er að fjárhagsleg og ábyrg markmið fari saman og stuðli í sameiningu að bættum hag sjóðfélaga. Við mat á sjálfbærni horfir sjóðurinn til viðmiða um umhverfismál, félagslega þætti og stjórnarhætti. Til að skerpa á eftirfylgni með sjálfbærniþætti í fjárfestingum sjóðsins, þá hefur hluthafastefna sjóðsins verið sameinuð við stefnu um ábyrgar fjárfestingar.

Sérstök áhersla er lögð á tiltekin sjálfbærniþætti út frá mikilvægi þeirra fyrir sjóðinn og því hvar sjóðurinn getur haft mest áhrif. Til að kanna hvaða sjálfbærniþætti hagaðilar telja mikilvægust var framkvæmd mikilvægisgreining. Á grundvelli hennar hefur sjóðurinn ákveðið að leggja áherslu á eftirfarandi viðmið:

- Umhverfismál: Gagnsæi um kolefnisspor
- Félagslegir þættir: Velferð og öryggi starfsfólks
- Stjórnarhættir: Gagnsæi, ábyrgð og upplýsingagjöf.

Markmið sjóðsins í umhverfismálum til skamms tíma eru að ná utan um upplýsingar um kolefnislosun í innlendu og erlendu eignasafni sjóðsins og hafa sem áreiðanlegastar upplýsingar um kolefnislosun vegna fjárhagsársins 2024. Ennfremur að horfa til þess að setja mælanleg og tímasett markmið fyrir eignasafn sjóðsins um lækkun kolefnislosunar til langs tíma.

Varðandi félagslega þætti er áhersla lögð á að fyrirtæki sem fjárfest er í upplýsi á gagnsæjan hátt um hvernig þau stuðli að velferð starfsfólks. Horft verður til þess hvernig fyrirtæki vinna að fyrirbyggjandi aðgerðum, forvörnum og fræðslu til að lækka vinnuslysafnið, sporna gegn mismunun og koma í veg fyrir einelti, kynbundna og kynferðislega áreitni og ofbeldi.

Lífsverk leitast við að sækja hluthafafundi þeirra fyrirtækja sem sjóðurinn fjárfestir í. Sjóðurinn leitast við að rýna tillögur með upplýstum hætti og tekur sjálfstæða afstöðu til þeirra út frá hagsmunum og stefnumörkun sjóðsins hverju sinni. Telji sjóðurinn ástæðu til þá kemur hann sjónarmiðum á framfæri við viðkomandi stjórn fyrir hluthafafund fyrirtækisins, til að gefa stjórn færi á að bregðast við eða rökstyðja tillögur sínar. Sé ekki komið til móts við sjónarmið sjóðsins eða skýringar eru ófullnægjandi þá greiðir sjóðurinn atkvæði til samræmis við það.

Markmið Lífsverks er að rekstur sjóðsins sé umhverfisvænn, að lágmarka sóun á vinnustað og hvetja starfsfólk til að láta gott af sér leiða til samfélagsins.

Stjórn sjóðsins er eingöngu skipuð sjóðfélögum og er aðalstjórn kjörin í rafrænum kosningum, þar sem allir sjóðfélagar hafa jafnan kosningarétt. Fimm sitja í aðalstjórn og eru tveir stjórnarmenn kosnir árlega til þriggja ára, karl og kona, og þriðja árið er einn stjórnarmaður kosinn. Stjórn nú er skipuð þremur körlum og tveimur konum. Í árslok voru 12 starfsmenn hjá sjóðnum, sex karlar og sex konur. Auk framkvæmdastjóra eru þrír starfsmenn skilgreindir sem lykilstarfsmenn, tveir karlar og ein kona.

Til að sporna gegn mögulegum spillingar- og mútumálum hefur stjórn Lífsverks sett sér starfsreglur og samskipta- og siðareglur. Þá eru í gildi verklagsreglur um verðbréfavíðskipti stjórnar og starfsmanna, sem uppfærðar voru á árinu 2023. Stjórn hefur jafnframt gert greiningu á mögulegum hagsmunaárekstrum í starfsemi sjóðsins. Sjóðurinn hefur sett reglur um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka og gerir áhættumat vegna peningaþvættis í samræmi við lög nr. 140/2018.